

№ 237.

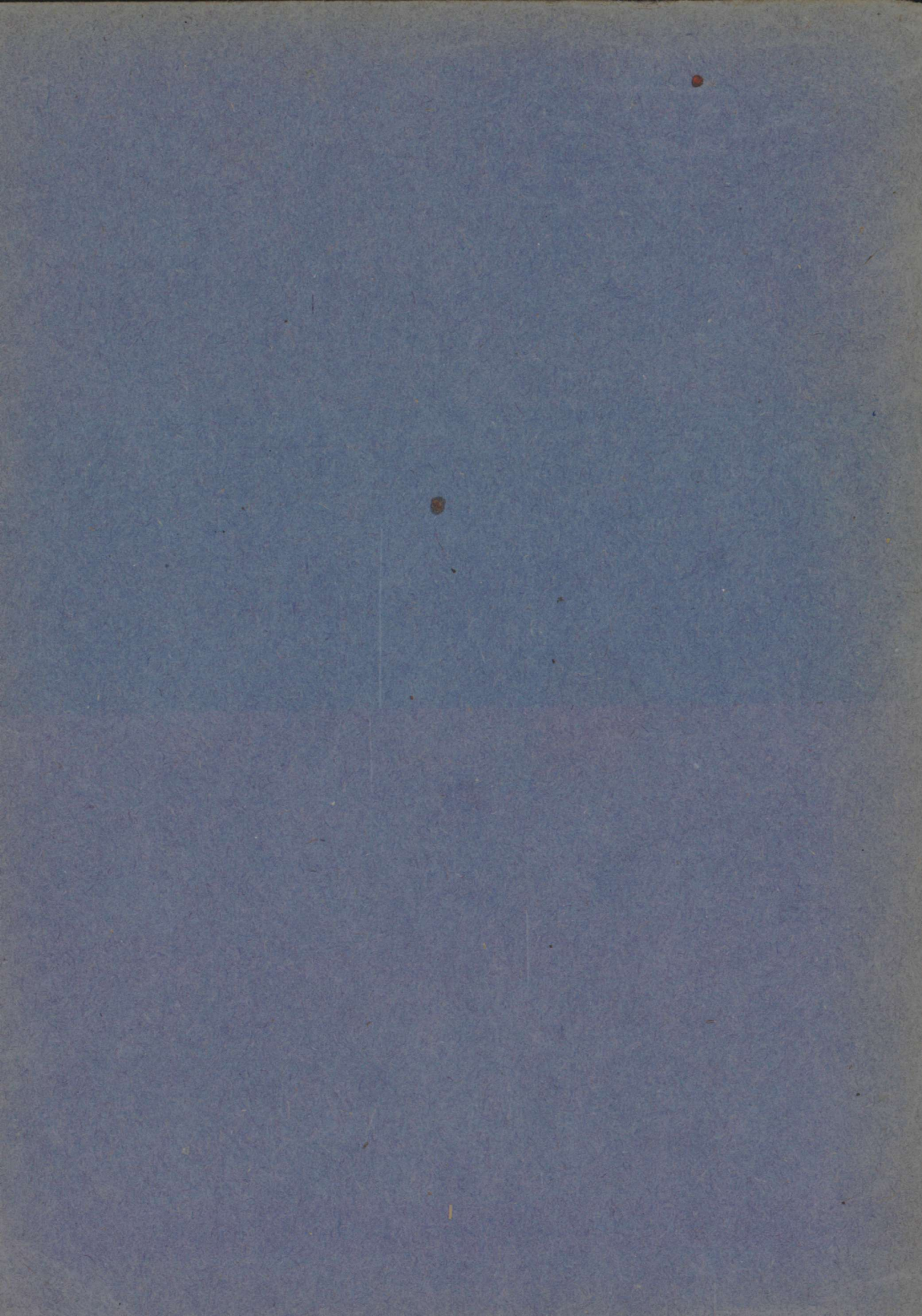
5913

Kui ta tahab tükki teha

J. Nestrov.

Wanemuise
näitelawa
TARTUS. ✂

30

Eesti Üliõpilaste Seltsi
raamatukogule

Wanemuise näitelawa poolt

Kui ta tahab tükki teha.

Kõljamaa lauludega 4 waatuses
(8 pildis).

Johann Nestroy järel

Tõlkinud: A. Simm.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76160

Wanemuise näitelawa,
märtsi kuul 1909.

Isalised:Lendel, segakaupluse pidaja väikeses linnas.Marie, tema kasutütar.Tupsmann, poesellFritz, õpipoisKrapf, ~~kojamees~~ majahoidjaEmand Gertrud, pereemandKilian, - ilma kohata ~~kojamees~~ majahoidjaAugust Sonders.Kecksel, rätsepp.Madam Knorr, mooduasjade poodi pidaja
suures linnas.Prima Fischer, lesk.Pauli Blumenblatt, Lendeli sugulane.Filippine, mooduasjade tegija.Liisa, toatüdruk prl. Blumenblatti juures.Kojamees.Woorimees.Linnaraht.Rabe, waras.EsimeneTeine

} kellner.

Tegevus sünnis esiti väikeses linnas Lendeli
juures, pärast lähedal olevas suures linnas
ja lõpuks jälle Lendeli juures.

Esimene vaatus.

Tuba Sendlil majas. Tagaseinas paremal pool uks, pahemal pool kaunis-lai akna-sirn. Paremas ja pahemas küljes ukseid. Mõlemal pool launad ja toolid.

1. stendus.

Sendel. Sonders.

Sendel. Ma ütlen teile nüüd viimast korda -

Sonders. Ja mina ütlen teile viimast korda -

Sendel. Et teie minu kasutütart ei saa!

Sonders. Et Marie minu omaks saab!

Sendel. Küll ma sinna peo ette pistan!

Sonders. Kivisüdamega inimene! Mis teil minu vastu on? Minu tädi väljamaal on rikas!

Sendel. Soovin õnne!

Sonders. Mina pärim tema raha.

Sendel. Aga kudas?

Sonders. Lõelik küsimus! Pärast tema surma.

Sendel. Ja kudas ta sureb? Aha, selle kohta ei tea mustagi lausta. Niisugune

5.
tädi väljamaal võib nii kaua dada kui ta
tahab. Lühidalt, kodust kaugelt ei lase mina
oma kasutitart ülepää mehele minna.

Sonders. Siis jään matemaga siia.

Sendel. Seni näpsab saäl mõni teine pään-
duse ära. See oleks alles kena! Lühidalt, minu
kasutitart on täna hommiku vara ära
reisinud.

Sonders. Kuidas, Marie ära?

Sendel. Ja, sinna ja sinna, elab nimeta
uulitsas, nummer nii ja nii, sel ja sel kor-
ral, paremat kätt lukus ukse taga, saäl
võite kõlistada, nii palju kui tahate, sisse
teid ei lasta!

Gertrud (tuleb keskelt).

2. stendus.

Endised. Gertrud.

Gertrud. See on aga ilus! Need ~~Kojameest~~ ^{majahoidjad}
weel ei ole, ja vana ütleb, et ta midagi
enam ei tee!

Sendel. Mis saäl siis on?

Gertrud. Reisisõrvisid on ju raja ülevalt
pööringult alla tuma, kui preili Marie
juba ülehommie linna preili Blumenblatti

poole peab sõitma.

6.

Lendel (kimbus, pakaselt). See on - teie olete
ninge pörgusse!

Londers. Alles ülehomme veel? Lima,
pruuli Blumenblatti poole? Hääd päewa!
(Läheb ukse poole.)

Lendel. He - teie - see ei aita teile mi-
dagi, et -

Londers (juba lävel). Hääd päewa! (Kes-
kelt ära.)

3. etendus.

Lendel. Gertrud.

Lendel (rihaselt). Täks sulle - nüüd teab
ka - et Marie veel siin ja kuhu ta lä-
heb. Ma sooviksin, et teie -

Gertrud. Mis ma siis tegin?

Lendel. Midagi ei teinud teie, väärisoite
ainult. See p see just on, mis naesed ikka
teevad ja mitte nad tegema ei peaks. Ei
või sugugi uskuda, et nii vana ini-
mene nii warsa viisi -

Gertrud. Ma ei teadnud ju -

Lendel. Et see minu kasutitire kallike
on. Aga nüüd teate teie seda, teete, et

7.
mina homme hommiku vara linna soidan,
teate, et teie mind sada korda kangemini
Marie järele peate valvama. Kus Marie on?
Gertrud. Aias.

Sendel. Tä tulgu sisse, pimedaks lähed
juba. Ja härra Tupsmani ja Fritz tulgu
ka sisse, kui nad poodi kinni on pannud.
Ja minu tulekaitse ilikond tooge mulle
sisa, kapp on lahti.

Gertrud. Kohe, härra Sendel, kohe!
(Puttab keskelt ära)

4. etendus.

Sendel (üksi).

Sendel. Wihasta kas või lõhki! Täna
tulekaitse seltsi pidusöök ja rättsupp
jätab mind kimpu. Kolm korda olen
juba järele saanud —

Kraps (tuleb keskelt, toob küüri ja wõõ
kirwega).

5. etendus.

Sendel. Kraps.

Kraps. Jällegi ilmaaegu! Küüri on pu-
hastatud ja siin uus wõõ, aga kuubi ei saa
mitte walmis, ei ole weel nõõpisiid es ega

woodert all - kui te nõnda selga panna
soovite -

Sendel. Ma ei või oleti ilma woodrita
kumbe selga ajada?

Kraps (enesele, kuna ta kiuvi ja kirve
lana pääle paneb). Ma arvan, kui ta
pidule kumbe selga paneb, siis on ju ilma
woodrita söögi jaoks enam ruumi. (Kõwas-
ti.) Ma palun oma palga ja jootraha.

Sendel. Mis, jootraha?

Kraps. Ma ütlesin teina kahe nädala
est üles, aga hommiku kell kaheksa,
teie olete mind süümaani üksteistküüm-
mend tundi kvi jasti tarvitanud.

Sendel (annab kalle raha). Lähke. Aga
teie eksite, mina ütlesin teile üles, mitte
teie mulle.

Kraps. Võib olla. Mina andsin aga
enne hooletuse ja nurisemise läbi mõista,
et mulle teenistus enam ei meeldi. Et
teie siis ütlesite, mina võivat kahe nä-
dala pärast pörgusse kasida, see oli ai-
nult loomulik järeldus sellest.

Sendel. Katsuge, et minema saate! Ma

olen rõõmus, et ma teist lahti saan.

Tii olete ainult lähikest aega minu juures, aga - ma ei taha mitte ütelda, mis ma arvan, aga -

Kraps. Noh, olge nii lahke!

Tendel. Tii olete laisk ja -

Kraps. O, väga võrk! Ma rahetan iga kolme nädala tagast kohta, seda võin ma hulga tummistuste najal tõeks teha.

Mul on aam jumalaga jätta - mina ei jää mitte hämmeliga kauaks ühe koha peäle. (Läheb keskelt ära.)

Tendel. See saab veel kord koha peäle, kuhu ta õige kauaks peab jääma, seda ma ütlen.

Gertrud (tuleb keskelt).

6. etendus.

Tendel. Gertrud.

Gertrud. Siin on tulekaitse ülikond. (Paneb kuu, kiivri ja kirve laenu peäle.)

Tendel (pahaselt). Minu kasutitire järele peate vaatama, ütlesin ma.

Gertrud. Naja, aga teie käsivite ka -

Tendel. Et teie mitte sammugi Marie Kõrwalt

10.
ei lahkuks. Kirvest ja küvert ei olnud
tarvis, mul on need.

Gertrud. Noh, jis- viin ma nad jälle - (Tä-
hab asju jälle ära väia)

Lendel (südametäiega). Marie järelle peate
te vaatama, ütlesin ma.

Gertrud (kohkunult). Ei saa enam otsa
ega aru! (ära minnes.) Oleksin peaaegu
unustanud - (Lendelile) uus- ~~kojama~~ ~~ajaho~~idja
on tulnud.

Lendel. Tulgu sisse.

Gertrud (keskelt ära).

Lendel. Muid kui pahandused, sekel-
dused, korratused majapidamises, tee-
nijad lollid, nõnda et isegi kas 40i
lolliks jääd. (Koputatakse) Sisse!

Kilian (tuleb keskussest).

7. etendus.

Lendel. Kilian.

Kilian (kurtlikult sisse tulles). Palun
andeks, kas paruni härra on see poodi-
mees?

Lendel. Ühte palju, teist vähe! Mina ei
ole mitte paruni härra, vaid ainult härra

Sendel, ja ei ole ka ^{11.} poodimees, vaid
pudu- ja kolonialasjade kaupmees.

Hilian. Ma olen kuulnud, et härral
pudu- ja kolonialasjade kaupmehel
~~kojamees~~ majahoidja on olnud, kes päris lugu on olnud.

Sendel. Ma kihutasin ta minema

Hilian. Ja siis olen ma kuulnud, et teie
kimbus olete, sest et teie ~~kojamees~~ majahoidjat ei ole.

Sendel. Kimbus? Rumalus! Ma arvan,
nii sugustest võrukaeltest ei ole puudust.

Hilian. See on tõsi, enam on peremeestest
puudus olemas. ~~Kojamees~~ Majahoidja peab kanda
vastu, aga peremehi läheb iga silmapilk
mokka.

Sendel. Teie näite vähe ninukas olema.

Hilian. Ei, see oli ainult kaubaäriiline
märkus.

Sendel. Kus teie tunnistus on?

Hilian. Täskus.

Sendel. Andke siia.

Hilian (annab tunnistuse, ärakortsutatud
puberitüki). Tä on vähe ära kortsunud,
ma vean teda juba viis nädalat kaasas.

Sendel. Kas teie pudu- ja kolonial kaubast

midagi teate? (^{12.}Loeb tunnistust.)

Kilian. O, väga palju. Meil oli küll
sääl, kus ma olin, ainult üks kaup,
nimelt klaasasjad, aga peremees ütles,
kuhu minu napp puitus, sääl ainult
pudi taga.

Sendel. Hm! Teie tunnistus on ju õige
hää!

Kilian. Ja, minu ülespidamine oli eht!

Sendel (tunnistuse päält lugedes). Trum,
auno, viisk, sõnakuulelik, halwas - (Ki =
lianile) Ma võtan teid teenistusse.

Kilian. Täna väga.

Sendel. Kümme guldnat kuus palka jooks,
korter, pesu -

Kilian. Noh, korter ja pesu, see on kõige
vähem, aga söök, see oli sääl, kus ma
olin, eht.

Sendel. Minu juures ei kannata ka
keegi nälga. Supp, liha, kõrvaline ja
midagi pääle.

Kilian. Ja hästi palju pääle. Ja
prunkosti pärast, sääl anti mulle ikka
kohvi.

Lendel. See ei ole midagi ^{13.} minu juures mitte moodus, et kojamees pruukosti -

Kilian. Waadake, teil on oma pudu ja kolonial kauba hulgas wist ka kummedid.

Lendel. O ja, aga -

Kilian. Noh, waadake, siis on see meile meelimatele kasuks, kui te mulle kohwi annate, sest muide ajaksite mind wägisi alkoholiliste jookide kallale.

Lendel. Noh, selle wastu leiaks rohtu - siiski, kui teie tubli mees olete -

Kilian. Eht!

Lendel. Siis peate kohwi saama.

Kilian. Muidugi suhkruga ja kakso-kringlit. Tääl, kus ma teenisin, oli kohwi eht!

Lendel. Mis teie seda rumalat sõna, eht' ikka suus kannate?

Kilian. Ah, see sõna ei ole mitte rumal, teda tarwitatakse ainult sagedasti rumalasti.

Lendel. Ja, seda ma kuulen, selle peate ära wõrutama. Ma ei saa aru, kuidas inimene kahe minuti jooksa wiskumend korda ihte ja sedasama sõna

voib korrata.

Kilian Ja, see on eht. Ja nüüd palun
ma ütelda, mis mul kõik teha on?

Sendel. Mis teil suvit teha on? Mis hari-
likult ^{majahoidja} ~~Kojamehe~~ ^{amet} on?

Kilian. Kastisid ja raatisid aidust
välja tassida.

Sendel. Linnas käia, poodi puhastada
ja majas -

Kilian. Kui köögis midagi rajas, puid
peeneks lõhkuda, põrandat pühkida.

Sendel. Mind teenida -

Kilian. Ühe sõnaga, kõik must töö.
Ja eks ole, kui ma midagi hääst süda-
mest ja eravirkusest teen, näituseks,
köögitiidrukule wett kaman, selli saa-
kaid puhastan, siis saan ma jootraha -

Sendel. Seba eiendage & selliga ja köögi-
tiidrukuga. Nüüd aidake mind riidesse
panna. - Wõtku pagan rätseppa!

Keeksel (tuleb keskest).

8. etendus.

Endised. Keeksel.

Keeksel (parrk kaenla all). Siin ma olen

Meister-türk on valmis! "u"

Sendel (wäga söbraliskult). Siis ometi valmis?
Aga teie lasksite mind oodata, armas härra
Heeksel.

Kilian (Sendelile). Kas see ongi see, keda
pagan pidi võtma?

Heeksel. Kuidas? Mis-?

Sendel (Kilianile). Pidage suu! (Heekseli =
le.) See on ainult niisugune kõnekään kää-
ritu ootamise puhul.

Kilian. Muidugi ainult kõnekään, ja
seda teab pagan ka väga hästi. Kui ta
kohe iga rättsipa ära võtaks, kui seda
üteldakse, siis olgu pagan rättsipp.

Heeksel (kuna ta tuletoojate ülikonna
pakist välja võtab). Kahe kogemata
ja ettearvamata selli abil olen ma wõi-
matu asja võimalikuks teinud.

Kilian. Kas nad täna alles tulivad?

Heeksel. Ja.

Kilian. Üks ole, üks on lombas ja teisel
on üks silm must ja teine sinine, - must
loodud ja sinine loodud?

Heeksel. Võib olla.

Kilian. Neid rätsepas^{16.}ellised matum
nad santisivad tee pääl.

Kecksel. See on nõnda väisiks. — (Jlma et
Kiliani kuulaks.) Paluksin aga lahkesti
selga katsuda.

Sendel (on kuue seljast ära ajanud ja pistab
Keckseli abiga tuletoorjuja kuue selga, kuna
ta Kilianile ütleb). Pange tähele, et teie
ära õpiksite, kuidas univormi — (Keckseli
le.) Nature kitsas näib olewat —

Kilian. See on moodus.

Kecksel. Muidugi.

Sendel. Kaenla alt löikab lihasse, see on
ju valus.

Kilian. On aga moodus.

Sendel. Ja tagast läheb saba liiga laiati.

Kilian. On aga moodus.

Sendel. Nagu öeldud, liiga kitsas. Löögi-
laual korgavad kõik nõõbid mul est ära.

Kecksel. Masi saavaru —

Sendel. Tüie võtsite mul ometi mootu.

Kilian. Mu jumal, mööduvõetmine on
vana elarvamine, mis rätsepaid ometi ei
takista igat uut ülikonda ärasikkumast.

Sendel (Kilianile). Noh, kuidas ma wälja näen?

Kilian. Ma ei tohi seda ütelda.

Sendel. Kui ma teid käsen - kuidas ma wälja näen?

Kilian. Eht!

Keeksel. Sel tuletõrjuja kuuel on lihtsalt sütitav mõju.

Kilian (enesele). See on eht!

Sendel. Täna seks käib, aga peate mul kuu lähedamaks tegema.

Keeksel. Minge ikka, univorm peab kitsas olema.

Sendel. Aga ta kägistab mind ära.

Keeksel. Ei tee riiga.

Kilian. See on moodus.

Keeksel. Teie olete kord looduse poolt ilusa kehakuju saanud ja kunsti kohus on seda looduse kingitust sündsasse valgusesse seada. Mul on aue jumalaga jätta! (Ruttab keskelt ära)
(Tegamööda lähed pimedaks)

9. etendus

Sendel. Kilian.

Kilian. Tal on ^{18.} alati õigus ja tunc
anna järele, - uskumata, kui kange-
kaelne niisugune rättsupp on.

Lendel. Nüüd, minu armas - kuidas
nimi on?

Kilian. Kelle nimi?

Lendel. Teie nimi.

Kilian. Kilian.

Lendel. Minu armas Kilian, nüüd
soitke kohe jälle linna tagasi.

Kilian. Mis? Mina arvasin, et
teie mind teenistusesse võtsite?

Lendel. Seda küll, aga mina sõidan
homme vara ka linna. Minge saäl
"Päikesel" töörasteamajasse, ütlege
ainult minu nimi, et minu harilik
tuba minu jaoks korda seataks, ja
oodake mind. Siin on teile raha (annab
talle raha) tehke aga ruttu, weraand-
turni pärast lähed rong.

Kilian. Jhus. Aga kas ma ei võiks enne
seda oma teistele ülematele, sellile ja
õpipoisile ennast esitleda?

Lendel. Ei, muidu jääte rongist maha.

Kilian. Noh, siis ma lähen. Teid on pidu-
söögile kutsutud, härra Sendel, olge unne
kumega ettevaatlik, et te teda ära ei
määri.

Sendel. Mis lollust teie räägite?

Kilian. Wõtke ilusasti rätik ette ja lao-
kage ta laiali; praadivass ei lähe
naljalt välja.

Sendel. Kas teie arvate, et ma laps olen?
Teie olete tõesti liiga loll.

Kilian. Aga minu ülespidamine on
eht -

Sendel. Katsuge nüüd, et minema saate!

Kilian. Seda ütles minu endine peremees
ka alati: loll, aga eht! (Keskelt ära)

10. etendus.

Sendel (üksi).

Sendel (unt kirvest wõõle pannes). Juba
jälle?! Oh, niusuguseid kõnekäännuseid ei
voi ma sallida! Kõrd kiusas mind üks
wanasõna kolelasti, nimelt: „Wõtad naese
noores eas, ei ole kahju wanas eas!” - Ja
risti wanasõna vastu käin ma nüüd
wanas eas kosjateel ja mul ei saa kahju

olema. (Läheb pah. poolt küljeksest
ära.)

Gertrud (tuleb tulega keskelt).
(Tuba lähed walgeks.)

11. etendus.

Gertrud. (Siis) Sendel (teisest
toast).

Gertrud. Waewalt weerand kaheksa ja
juba päris pime. (Paneb ühe küünla pa-
hemale poole lanna pääles) Sügise hakkab
juba päüle. (Läheb teise küünlaga pah.
poole küljekses kaudu ära.)

Sendel (wäikse wahaja järele teisest toast).
Minu kasutütre järele peate waatama,
käskisin ma teid.

Gertrud (teisest toast). Seda ma teen ju
(flunub jälle läweli ja räägib tagasi
sisse). Skuidas ma siis tema järele waa-
data woin, kui ma tuld üles ei wõta!

(Tuleb wälja). Nii suur tüdruk wõiks, ma
arwan, ka ise enes järele walwata. Tä ei
tule aiast tuppa ja mina pean pesu
triikima - igal pool korruga olla ei saa
ma ometi. (Läheb par. poole ära.)

Tupsmann (tumehall ülikond seljas, roheline
põll ves, tuleb järgneva loulu etlmängu ajal
sisse).

12. etendus.

Tupsmann (üks).
1. Laul.

Küüd meie päivil igal pool
On käimas kaubandusekool
Ja sellepärast, nagu näib,
Meil ärielu hästi käib!
Kes waatab, saigest seda näeb,
Kui isa tütreid wälja saib,
Ja püüab palehigi sees -
Noh, kas see pole ärimees!?
Wõi waata, kuidas noormees teeb,
Kui armuika hinges keeb -
Ta sihhib enne hooliga,
Kui laseb armunõolega,
Et naese saaks ta nõukama
Ja wara pooltest jõukama,
Kui raha tublisti punga sees -
Noh, kas see pole ärimees!?

(Kohalikud naljasalmid.)

Tupsmann. Kaupmehe seisuse suurest tähtsusest saab alles siis aru, kui kaupmehi ja teisi inimesi võrdled. Waatame kaupmehi, kui palju on nende hulgas rikkaid, ja waatame teisi inimesi, kui palju on nende hulgas vaesid. Waatame kaupmehi, kui suured, toredad majad neil on, ja waatame teisi inimesi, kui väikesed kehvad wtsikud neil on. Waatame kaupmehi, kui peenikeselt ja kawalalt need toimetawad, ja waatame teisi inimesi, kui labaselt ja ruimalalt need toimetawad. — Lühidalt, wõta missugused wõrdlused sa tahad, kaupmeeste seisus on ikka midagi kõrgemat, meil on kõrge seisukoht, meil kaubailma kodanikkudel, ja ma arwan, just selle kõrguse pärast, mis pää keerlema paneb, kukubgi nii palju ärisid. — Fritz jäändab jälle nii kama poodi kinnipanemisega!

Fritz (tuleb ruttu keskest sisse).

13. etendus.

Tupsmann. Fritz.

Fritz. Musje Tupsmann, poodi wõti oli

rahaga koos, nagu oleks mõni kelm
ternaga waha sisse mudelit litsunud.

Tupsmann. Rumal poiss, sa oled wot-
me jälle kuhugi wisanud, ilma waata-
mata, kas sääl ka puhas on. Õiguse
järele langed sa nüüd karistuse alla.

Fritz. Õpipoiss ei lange nii ruttu, ta on
palju kannatama harjunud.

Tupsmann (wähe pidulikuo toonis). Olu-
kord on wähe pääl teise kuu saanud -
kaupmehse seisusel saab warsti üks
õpipoiss wähem olema.

Fritz. Noh, olge häa, tapke mind ära!

Tupsmann. Just wastuoksa, mina lasen
teid söbralikult klaasi weini juures
elada.

Fritz (imestades). Mis siis on, misje
Tupsmann?

Tupsmann. Minul on lootust raamatu-
pidajaks tõusta ja teie saate tänasest
pääle selliks.

Fritz. Mis pärast teie mulle, teie ütlete?

Tupsmann. Kas teie siis midagi ei uima,
õnnelik kaubanduse kasulaps? Tänase

tutistamisega olen ma ²⁴ igavesti teie tutiga
jumalaga jätanud.

Fritz. Sellepärast oli teie käsi nii liiguta-
tud, nagu ei raatsiks ta sugugi lohkuda
Tupsmann. Teie olete wüe ja poole aasta
jooksul minu juhatusel tublisti harida
saanud, olete kaubandust mitmesugusest
küljest tundma õppinud ja kitsikuse ae-
gasid ühes lannud. Kui äri lonkab, pood
inimestest tühi on ja sell tööta seisab,
argutab ja mõteta uulitsale wahib, siis
on kerge. Aga äkitselt tuleb poodi uno-
du, wüe minuti jooksul on pood inimesi
täis! Sääl tahab üks poolteist loodi
worstirohtu, teine kahe krossi est seebi-
kiwi, kolmas wärskeid silkusi, neljas
hapu kurkisi, sääl tuleb üks paks, suhk-
rusain ostma, teine wankrimääret ostma,
sääl sosistab keegi noorsant, pakk pabe-
rossa, sääl karjub rüsajas wanamees:
"pudel wiina!" sääl tahab üks ümargu-
ne manisel, nael raskabeeringaid; sääl
üks kõhn preili, kast shokoladi komp-
mekka; - niisugustel silmapilkudel peab

sell näitama, mis sell ^{25.} on: ta laseb inimesi
läbisegamini karjuda, nagu nad tahavad,
ja teenib rahulikult, väljakannatamatata kül-
ma verega ühte teise järel.

Fritz. Müüd ma ei tea ikka veel, mis
minuga õieti on?

Tupsmann. Wait, peremees teeb teile seda
selgeks.

Sendel (tuleb pah. poolt uksest).

14. stendus.

Endised. Sendel.

Sendel. Ah, teie olite juba siin —

Tupsmann. Peremehe härra käskisiwad —

Fritz. Käskisiwad —

Tupsmann. Meie astume siin in corpo-
re —

Fritz. Mille sisse meie astume?

Tupsmann (Fritzule). Pidage suu, in
corpore.

Sendel. Ma pean teile ühte mündatust
teada andma, mis minu majasse punktub.
Teil oli siamaani ainult härra, nüüd
peate teie ka proua saama.

Fritz. Proua? Ma olen ju veel väga noor

naesewõtmiseks.

Tupsmann (Fritzule). Ärge rääkige rumalust, peremees astus abielusse ja tema proua saab ka meie oma olema, meie perenaene, meie käskija.

Fritz. Ah soo, nõndawiisi!

Sendel. Seda tahtsate sündmust tahan ma selle läbi pidustada, et ma oma teenijaid ameti poolest ülendän. Tere, muusje Fritz —

Fritz (meesle). See ütleb ka teie, ja muusje!

Sendel. Tere peaksite öieti veel pool aastat õpipoisso olema. Selle aja kingin ma teile ja nimetan teid selliks.

Tupsmann. Misugune aum saab wä- hestele osaks. (Fritzule) Tänaagi ometi:

Fritz. Peremehele hääd meelt teha, ja oma ülespidamise läbi Daspidi, wikk ja usin olla —

Sendel. Hääd küll, hääd küll, ma soowin, et need mitte ainult ilusad sõnad ei ole —

Tupsmann. Ei, seda ei ole nad muidu- gi mitte. Ma arwan kindlasti, et ta

nii hästi peremehete kui ka minule, kui
oma otsikohesde ülemale, nüsamati ka
üleüldse kaubandusle ann saab tegema
Lendel (Fritzule). Teie olite alati wikk.

Tupsmann. Läks korda.

Lendel (Fritzule). Auus, see on pääasi.

Tupsmann. Tõsi, ta sai õpeajal mõnegi
kõrwa kiulu.

Lendel. Teil ei puudu muud, kui et wähe
rohkeim kõmbeid peate kaubaostjate
wastu õppima.

Tupsmann (Fritzule). Selle kohta olen
ma teile küllalt sageasti õpetust and-
nud.

Fritz (käega omal ülepea tõmmates).

Ja, wäga sageasti.

Tupsmann (Fritzule). Jkka „amustatud
härra“ ja „arimuline proua“ ütelda, kaup
wüsakalt kätte ulatada, igale tüdrukule
„kallike“ ütelda, wäikest raha ilusasti
nimetisfõrme ja pööidla wahel wälja
anda, järgmised kolm sõrme tarwitatakse
se ainult kõõgi tüdrukute kätte pigista-
miseks.

Lendel. Kõll ta selle juba ära ^{28.} õpib
Fritz. O ja, niisuguse asja õpib noor
sell ruttu ära.

Lendel (Tupsmanile). Teid, härra
Tupsmani, kes juba aastate kaupa
minu usalduse osaline on, kes aastate
kaupa minu äri täiesti rahuldavalt
juhatanud on, teid nimetan ma oma
kompanjoniks.

Fritz (~~see~~ seisab Tupsmani taga).

Tupsmani (äkitselt hüüdes). Kompan-
(Astub tagasi ja selle juures Fritze jala
pääle)

Fritz (valu pärast karjatakse).

Tupsmani. Kompanjoniks!!

Lendel. Kui ma tagasi tulen, siis teeme
äriühenduse üle kontrahi ja paneme
sildi pääle. Compagnie üles. Ma reisin
nimelt kolmeks päevaks ära, osalt
naisevõtmise pärast, osalt muude asja-
de pärast. Selleks ajaks annan ma
terve äri teie hoole, waadake, et
raamatud korras ja aiad ja kirja-
vahetus —

Fritz. Kolm nädalat^{29.} ei ole meie ühtegi kirja saanud, kui kergesti võiks just nendel päevadel —

Lendel (ilma et Fritzku kuulaks, Tups = mannile). Ühe sõnaga, teie olete tõsine mees, keda ma usaldada võin. Nüüd pean ma tulekaitse pidule minema.

(Panab uue tulekaitse mütsi pähe) Homme vara kell neli sõidan ma ära —

Fritz. Kui meil mitte ann ei peaks olema peremest näha, siis soovime nüüd õnneliku reisi —

Tupsmann (ikka veel uimane). Kompanjon —!

Lendel. Ja, ja! Koguge ennast, armas Tupsmann, teie olete sellest päevast pääle, kus ma abielusse astun, minu kompanjon. Jumalaga. Veel kord, minu äraoleku ajal kõwa kord!

Fritz (snaab teda uksest). Stunpaxlikult hääd terwist, peremees!

15. etendus.

Tupsmann. Fritz.

Tupsmann (maguas ukuses, ~~was~~ käega

30.
vastu lauda toetades). Kompanjon! -

Kas kuulsid? Mina olen kompanjon!

Fritz. Meie perimees võtab naise, teie saate kompanjoniks, siis on meil kaks perimeest, üks perenaene, ja mina üks olen terve teenijate kogu!

Pupsmann. Raamatupidaja, see oli ikka minu soovide mäetipp, ja nüüd vaatab kompanjon nagu pilvetsoonilt kaas-tundlikult raamatupidaja pääle alla.

Fritz. Ma soovin õnne.

Pupsmann. Ja imelik! Just nüüd - nüüd -

Fritz. Nüüd teie ei ole veel midagi alles - siis, kui perimees naise ära võtab.

Pupsmann. Just nüüd, kus kaupmehe seisuse saatus oma õnnelarve minu üle välja valab, hakkavad minu seisusoid liikuma, nagu kauba kastid, mis halvasti kärul pääle pakitud.

Fritz. Aha! Ma arvan, kompanjon soovib -

Pupsmann. Kompanjonid? O ei!
Naisküsimus - mind ei kiisa, see tuleb

iseenesest, ja kui ta mitte ei tule, siis ei ole see ka õnnetus.

Fritz. See siis ei ole? Noh, siis jätan ma arvamise järele. Minu pää on õpipoisi ajast saadik väga palju vaevata saanud, ma ei või teda kohe nüüd ära murda.

Tupsmann. Uskuge mind, noormees! Sellil on ka tundisid, kus ta subkrusvaadi najale toetab ja magusatesse unenägudesse vajub. Siis ruisub tema südant nagu kahekümneviienaelaline kaalupomm, et ta noorest saadik poodis-kinni on olnud, hommikuskoitu ainult põõninguaknast ja õhtueha ainult kaubaostjate juttudest tumbel! Siis jääb tema sisse niisugune tübjus, mida kõige ilma õliwaadid ja heeringatünnid ära täita ei jõua!

Fritz. Nüüd saab asjal teine nägu olema — kompanjonina!

Tupsmann. Mine tea! Teenija on pere-mehe ori, pereines on äri ori! Ukse on see teine orjapõlv! Kui ma ainult ühe koha oma elust liaksin, kui ma ainult paari päeva kohta ütelda võiksin: siis

olin ma pagana poiss! - aga ei!
 Ma ei ole ialgi pagana poiss olnud.
 Kui ilus see oleks, kui ma kord wana
 härrana mälestuse aida est jää
 ära raiun, kui minewiku keldarilungi
 lahti teen ja mõttelemu pood endiste
 kaupadega täis täidetakse, kui ma
 wanade lugude elawa väljamüügi
 juures ütelda võiksin: o, ma olin ka
 kord pagana poiss! Tuhad ja tuline,
 ma pean enesele, maksu mis mak-
 sab, niisuguse pagana poisi tundmuse
 saama!

Fritz. Minu poolt võiks see tundmus
 teil ammu olla: nü sagidasti, kui
 teie minu tutti sasisite, mõtlesin ma:
 on see üko pagana poiss, wõtku teda -
Tupsmann. Mis teie mõtlete, ei lähe
 mulle korda. Mina pean seda mõtle-
 ma, pean seda tundma.

Fritz. Siis sasisge ise omal tutti
Tupsmann (ühe mõtte pääle tulles). Pea!
 Käes!

Fritz. Noh, mis siis?

Tupsmann. Ma teen ühe tüki!³³

Fritz. Ühe tüki?

Tupsmann. Just nüüd, orjapõlwe ja härrapõlwe piiri pääl, teen ma ühe tüki!

Fritz. Kuidas teie seda siis teete?

Tupsmann. Kas tahate kaasa teha, härra Fritz?

Fritz. Miks mitte! Mina olen wabaks lastud - kas wõib wabadust paremini pühitseda kui ühe tüki läbi!

Tupsmann. Meie paneme poodi kimmi, kui peremes-ära on, - teete kaasa?

Fritz. Poodi kinnipanemine oli mulle ikka kõige suurem lõbu.

Tupsmann. Meie sõidame linna ja otsime lõbusaid juhtumisi! Kas teete kaasa?

Fritz. Muidugi! Minul ei ole midagi kartat. Teie olete kompanjon, kui ma teiega ühes lähen, täidan ma ainult oma kohust. Mis teil kartat on, see ei puutu minusse. Mina teen kaasa.

Tupsmann. Pea! Noormees! Teie pis-

34
tate mulle ühe kirbu kõrva, keda ma
enne kinni pean püüdnud ja ära
tapma. Kas peremes võib seda teada
sada? Tema ei püüa kunagi naab-
ritega kokku, istub alati kirjutuse laua
taga, ei aja ialgi ostjatega juttu, ei
lähe kuhugi välja, pääle tuletoojate
pidu, — ka ei saa seda teada.

Fritz. Kuid peremes meid aga kogemata
linnas näeb?

Fupsmann. Peremes on vana mees,
kes naist võtab, järjekult pimedusega
löödud. Ja on siis meil teada, et ta
linna sõidab. Ja siis läheb ta asja pä-
rast, meie aga lõbu pärast.

Fritz. Kuid aga Marie preili meid ära
annab?

Fupsmann. Sellel on armuloodes, see
on rõõmus, kui teda ära ei anta.

Fritz. Kuid aga vana Gertrud ära
lobab?

Fupsmann. See takistus on ära võit-
mata! Gertrud on vana naene, ta
peab lobama! Aga kui meie — pea-

nii lähel - wanaeit ^{35.} peab just meile
kilbiks olema. Aidake mulle ruttu
peremehe tulekaitse ülikond selga
panna. (Paneb järgneva kõne ajal
ruttu Sendeli wana tulekaitse-üli-
konna laua päält selga, kirwe wõõle,
ja mütsi pähe.)

Fritz. Mis tarwis?

Tupsmann. Ma tahan härra Sendelit män-
gida. Et ta minu häält ei tunneks, teen ma
nõnda, nagu oleksin ma wihane, ja teie ütlete
temale minu käsu edasi, mis minu kui
Sendel'aman, ja mis ta siis ära kaitma
peab, kui ma jälle Tupsmann olen.

Fritz. Ma ei saa hästi aru.

Tupsmann. Pange tuli teise laua pääle!

Fritz. Hohe! (Wõtub pah. poolt laua päält
tule ja paneb par. poolt laua pääle.)

Tupsmann (istub pah. pool laua ääres
olewa tooli pääle ja kõlistab ägedalt kella).

Gertrud (tuleb par. poolt).

16. etendus.

Endised. Gertrud.

Gertrud (eneles). On see üks kõlistamine,

36.
nagu oleksivad inimesed kuredid! (Kõrwas-
ti.) Mis tarwis, härra Lündel? (Kõrwa-
le.) Ma röömustusin juba, arvasin, et
ta ära on läinud.

Fritz (Kellele Tupsmann tasa midagi sele-
tab, Gertoudile). ~~Prässi~~ ^{Põnassa} Gertoud on härrat
jälle väga pahandanud.

Gertoud Ma ei tea aga mitte —

Tupsmann (Kõhib ja wisab wihaselt aru-
saamata sõnu).

Fritz Kas teie kuulsite? Tä ei taha teie-
ga rääkidagi, sellepärast annab ta
minu kaudu käsku. Teie peate hom-
miku wara härra Tupsmannile ütle-
ma —

Gertoud. Sina Fritz näed ju täna wel
isegi härra Tupsmanni, siis wõid ju
temale —

Fritz. Musje Fritz, ma palun.

Tupsmann (Kõhib ja wisab wel kõwe-
mini kui enne).

Gertoud (Kohkub).

Fritz. Kas teie kuulsite, teie peate
härra Tupsmannile hommiku wara

37.
ütlemas, härra Sendel annab talle kōwa
kõsu, et ta tema äraoleku ajal kahe
päewa jooksul poodi lahti ei pea tege-
ma. Saate aru?

Gertrud. No muidugi! Poodi ei tohi
lahki teha, see ei ole ju raske aru
saada.

Tupsmann (wisch midagi Fritzule, kes
tema tooli lähedale oli tulnud).

Fritz. Peie peate katsuma, et minema
saate, ja ei tohi temale enam näo
ette tulla —

Gertrud. Nu ja!

Tupsmann (kõhib ja wisch weel kōhu-
kawamalt kui eimes).

Fritz. Kas kuulsite?

Gertrud (kõhkumult, par. poole ukse juurde
minnes). Peremes on täna koguni joonest
ära! (Par. poole ära.)

17. stendus.

Tupsmann. Fritz. Pärast Sendel.

Tupsmann (naerdes toolilt üles tõustes).

Waadake, nüüd olime kaitstud! Kui
peremes peaks teada saama, et pood kinni

38.
oli, siis tootame tema käsu peale
mis meie ~~proua~~ ^{emand} Gertrudi kaudu saime.
Pange omale nüüd pühapäeva rüüed sel-
ga; mis peenikese oleku poolest puudub -
krae, lipsi, kindad -

Fritz (pühib peoga ninas).

Pupsmann. Ninarätikut on teile ka
tarwis - ma laenan teile.

Fritz. Hoissa, see saab alles tükk
hommik! (Tahab keskelt ära minna)

Sendel (kõhib rätjas).

Fritz (ehmatades tagasi pöörates). Ju-
malissake, wanaaegs tuleb!

Pupsmann (kohkudes). Härra Sendel-
kui ta mind selles ulikomas näeb -

Fritz. Mina põgenen ~~proua~~ ^{emand} Gertrudi
juurde!

Pupsmann. Aga mis mina siis teen?

Mina ei või ennast nõndaviisi ei emand
~~proua~~ Gertrudile ega härra Sendelile
näidata.

Fritz. Mina lähen ~~proua~~ ^{emand} Gertrudi
juurde. Minul ei ole midagi kartat,
aga mina teen kaasa. (Läheb par.)

poole ära.)

Tupsmann. Minule ei jää midagi üle —
(Kustutab tule par. pool lüna pääl ära.)
(Läheb pimidaks.)

Tupsmann (poeb ruttu ahju sirmi taha).
Sindel (tuleb keskelt).

18. stendus.

Sindel. Tupsmann (sirmi taga).

Lis Sonders (wäljas).

Sindel. Ma olen asja ümber mõelnud,
tulekaitse pidusöögile jõuan ma pärast
ka veel õigeks ajaks. Kui hõlpsasti ei
võiks see peenike Sondersi härra tänä
õhtu tüdrukuga kokku katsuda saa-
da. Ma validan natuke aega oma
koas akna pääl, praegu on küüvalge,
ma näen selgesti, kui ta majasse tahab
hiilida! (Läheb pah. pool ära.)

Tupsmann (tuleb sirmi tagast wälja).

Ta on siäl sees — nüüd woin ma selle
üliskonna seljast ära ajada...

Sonders (wäljas). Ei, ei, Marie! Nõnda-
wiisi ei lahkun ma mitte sinust!

Tupsmann (ehmatades). Wõtku tont!

jälle tuleb keegi!⁴⁰ Ma pean meest
(Jookseb jälle sirni taha)

Marie ja Sonders (tulevad keskest).

19. etendus

Marie. Sonders. Tupsmann (sirni taga).

Marie. Aga August -

Sonders. Luba, et sa minuga ühes-tuled.

Marie. Ma pean kasuisa juurest
plehku panema -

Sonders. Sa pead minuga ära põgenema.

Marie. See ei kõlba mitte!

Sonders. Marie!

Marie. Põgenema, plehku pistma,
ära jooksuma - ükskõik, see ei kõlba
mitte. Sa peaksid sieti ammugi juba
ära olema läinud, ma lubasin sul
nimelt kuni öhtuni jääda, ja siin ei
ole tulagi ülewäl.

Sonders. Kas armastajatel kunagi
kunagi teist walgust raja on olnud,
kui kuuwalgust, mis praegu sõbrali-
kult aknast sisse paistab.

Marie. Kuuwalgu ei kõlba mitte. Kas
lähed kohe ära, wõi tuled ühes minuga

~~emand~~ Gertrudi juurde? ^{41.} Sellel on tuli
üleval.

Londers. See ei tohi ju teada saada -
Marie. Miks mitte? Teme tema meie
saladuse osaliseks.

Londers. Mina ei usu wanni naisi ku-
nagi. (Paremat kätt ukse poole kuula-
tades.) Kiegi kuuludub ukse taga ole-
wat!

Marie. Wüimako ehk wüdishimulik
Fritz?

Londers. Peidame ennast silmapilguks
süa ära. (wõtab Marie käest kinni
ja lähleb terraga sirmi taga)

Marie (kunna Londers teda oma järele
tõmbab.) Ah jumal, see ei kõlba mitte!
Pupsmann (kes sirmi taga seisab, poeb
nii palju kui wõimulik pah. poole ilma
et ta usaldaks oma peidupaigust wälja
tulla.)

Gertrud (tuleb par. poolt uksest.)

20. stendus.

Indised (sirmi taga.) Gertrud.

Gertrud. Mis see on? Pime? Ah, pere -

42.
mees on küünla ära kustutanud, kui
ta ära läks. Ma pean katsuma, et
ma musje Tupsmannile veel täna
kaisu kätte viin, et poos kinni jääb.
Kuni homseni ei pea ma seda meeles,
suis oleks jälle mirakära! O, see vana-
mees, see on ju (lähel keskelt äras)

21. stendus.

Marie. Sonders. Tupsmann.

Sonders (Tupsmanni wälja kutsudes).
Keegi on meid waritsenud, tulge näo-
ette!

Marie (ka wälja tules, kohkub, sest
ta peab Tupsmanni pimedas, tulekait-
se ülikonna pärast Sendeliks). Helde
taewas, kasuisa —!

Sonders (ehinatades). Härra Sendel —!

Marie (Tupsmanni ette põlwili lastes).

Armas kasuisa, ärge olge kwi, ma
ei wõi sinna midagi parata, ma
tean, et see mitte ei kõlba, aya —

Tupsmann (kes suures kimbatuses seisab,
iga silmapilk kartes, et Marie teda
ära tunneb, ei mõista enimast teisiti

aidata, kui võtab esiti ⁴³ Marie ja siis
Londersi käe ja paneb nad õnnistades
kokku.

Londers (kõige suurema imestusega ja
häkilise rõõmuga). On see võimalik -?!
See meele muudatus - teie õnnistate meid -?

Marie. Ah, armas taevalik kasuisa!

Tupsmann (tõstab Marie üles, kee ikka
weel põlvitab ja paneb ta Londersi
kaissu).

Marie. August!

Londers. Marie! } (Korruga)

Tupsmann (karvitab silmapilku, kuna
armastajad üksteist kaisutavad ja
ruttab tasa ja suurte sammudega kesk-
uksest välja).

22. etendus.

Londers. Marie.

Londers. Nüüd oled sa minu mõrvoja -

Marie (Londersi kaisust emast wa-
bastades). Kuidas pean ma teid tänä-
ma, kasuisa?

Mõlemad (märkavad omaks imestuseks,
et kedagi enam toas ei ole).

44.
Marie. Mis see siis on?

Sonders. Ta on ära läinud!

Marie. Kuhu ta siis läks?

Sonders. Kahtlemata on ta tuppa. See
hää inimene ei taha õnneliku armas-
tuse esimest joovastust segada. Marie,
tule mu kaissu!

Marie. Südamest häämelega, nüüd
see kõlbab!

Sonders (tüda kaisutades). Armas,
kallis neiu!

Sendel (tuleb pah. poolt tulega).
(Läheb valgeks.)

23. Sonders.

Sendel. Mis see siis on? Ma usun —
(vihaseks saades) Tuhad ja tuline! —

Härra, teie julgete —

Marie (nagu pilvedest kukkudes). Aga
armas kasuisa, teie ise ju —

Sendel. Ülcannetu tüdruk! (Pöökab
tema pah. kätt ukse poole) Sinna sisse!

Sonders. Kas teie mitte alles silmapilgu-
est —

Sendel (vihaselt). Häbenemata hulgu!

Keskukse poole näidates) Läält välja!
Tupsmann (tuleb teistes ruutes keskelt
 sisse, jääb tahupoole seisuma ja waatab
 päält).

Fritz (kes unishimulikult paremalt
 poolt välja tuleb, niisamati; mõlemad
 seisavad nõnda, et Sonders neid ei näe).

24. etendus.

Ündised. Tupsmann. Fritz.

Marie. See ei ole ju võimalik?

Sendel (ikka vihasevalt). Sisse!

Sonders. Üks kaneft, kas peate meid nüüd
 narriks, või tegite enne -

Sendel (nagu enne). Välja!

Marie (nuttos-pah. poole ukse juurde
 minnes). Kasuisa on ära nõitunud!

(Pahemale poole ära)

Sendel (järel hüüdes). Sisse!

Sonders. Tii olete hull, härra, aga oo-
 dake, ma tahan -

Sendel (jalaga põrutades). Välja!

Sonders. See on lüü! (Läheb suure äre-
 ruses keskelt ära.)

Sendel (pah. kätt ukse poole pöördes).

46.
Oota sa, ülearmetu loom, küll tüdi
sind õpetab! (Pah. poole ära)

Pupsmanu (ette poole tülles). See on lugu
Fritz (rõõnu pärast hüüates). See on talle
paras, mis pärast ta mind alati rumal-
lako-poisiks soimab!

Pupsmanu. Ma arvan, ma hakkain
juba pagana poiss olema. See on tüki-
tegemise elu!

No 2 Finale.

(Esriie)

Teine vaatus.

Uulits. Kida majasid. Keskel ühel majal
värav lahti, nõnda et tagapool trepp näha
on. Värava võlvi all paremat kätt ukse,
mis kojamehe juude viib. Maja küljes
silt suurte tähtedega: „Moodu-ajade
kauplus. Anna Knorr.“

1. etendus.

Tupsmann ja Fritz (ilmsuud pa-
hemalt poolt pühapäevaulikomas. Pärast)
Filippine.

Fritz. Need on siis juhtumised? Ma tä-
nan -

Tupsmann. Ja, armas sõber, ma ei või
teile juhtumisi välja näiduda.

Fritz. Terwel hommiku poolal ei ole meile
midagi ette juhtunud.

Tupsmann. Ärme laseme lootust kaduda
vast juhtub meile nüüd pääle lõunat
midagi. See oleks loll, kui meie nelja
tüüri maa süa oleme söitnud, terve
päeva linna- ära rüütnud, ilma et mõne
tüükigi läbi oleksime teinud!

Fritz. Koige päält ^{48.} peame jälle inimiste
hulka minema. Tühjas uulitsas ei juhtu
midagi.

Pupsmann. O, söber, tühjas uulitsas juhtu
koiksugu asju. See just ongi imelik. Kui
sagedasti olen ma raamatutest lugenud:
„Ta oli äkitselt, ilma et isegi teaks, ühes
kitsas kõrvalises uulitsas; korruga näeb
ta nurga pääl ühte meest mantliga, te-
ma meelest oli, nagu annaks see temale
märku, — teise nurga pääl näeb ta ka
ühe mehe, kalle näitab, nagu kutsuks see
teda karga; kohi wabel seisab ta sääl,
ta ei tea mitte, kas ühe järele wõi teise
järele minna — sääl awatakse äkitselt
aken —”

Filippine (awab seltsamal ajal madam
Knorri korteris akna).

Pupsmann (ilma et seda märkaks, edasi
koneldes) „Ja õrn naesterahwa käsi —”

Filippine (loputab aknal ühte klaasi, wa-
lab selle seest wee ilma alla waatamata
uulitsale ja tõmbab akna jälle kinni).

Pupsmann (kellele wesi peasegu kaela

oleks tulnud,) chmatades ^{49.} kõrvale karates).

No, olge nõnda häa -

Fritz. See veel puudus! Mis loomakesed saäl
üleval õige peaksiwad elama!

Tupsmann (loeb silti). , Anna Knorr.
Mooduajade kauplus."

Fritz. See on ilus mood küll, inimestele
wett kaela kallata!

Tupsmann (par. poole waadates). Waata,
saäl seisab üks mees!

Fritz. Ei anna meile aga mingisugust
märku.

Tupsmann. Tä tuleb lähemale, jääb
jälle seisma - see on ju -

Fritz. Jumala eest -

Tupsmann. See on härra Brunning.

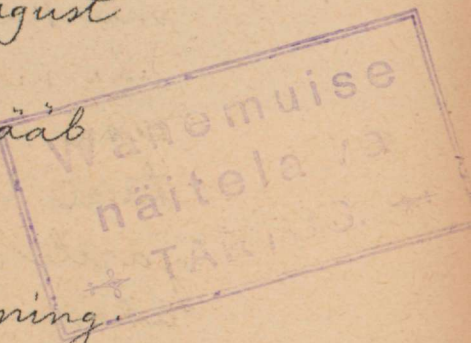
Fritz. Kes sagidasti meie peremehe juures
käib.

Tupsmann. See tunneb meid kohe -

Fritz. Hatsuime, et plehku saame!

Mõlemad (tahawad par. poole ära minna).

Tupsmann. Pea! (Jääb nagu piksest ra-
batud seisma) See on silmanäoondamine -
see ei wõi olla! (Näitab kokkuvõlt käega

pah. poole.)

Fritz (ehinatades). Härra Lendel!

Pupsmann. Meie peremee!

Fritz. Puttu sinna majasse sisse!

Pupsmann. Selle juhtumise ust põikame
kõrwale!

Mõlemad / rukkawad wärawa poole ja
jääwad wõlvi alla pah. poole nurka seisma.

Fritz. Ta lähel warsti mööda.

Pupsmann. Wait!

Kojamees (tuleb omast uksest wõlvi all).

2. stendus.

Endised. Kojamees.

Kojamees. Mis sääl on!

Fritz. Ei midagi, mitte midagi!

Pupsmann. Meie tahame —

Fritz. Ei midagi, mitte midagi!

Kojamees. Hiiliwad jälle tüdrukuid!

Pupsmann. Meil on sääl ülewal asja —

Kojamees. Kelle juurde?

Pupsmann (kimbus, mis ta ütlesma
peab). Selle - selle - noh, mis wäljas
sildi pääl seisab. —

Fritz. Madam Knorr, moodusjade kauplus —

Kojamees. See elab teisel korral ja mitte
värava all.

Fritz. Sellepärast meie ju tahamegi üles
minna.

Tupsmann (Kojamehele). Ja, kas teie ar-
vasite, et meie üles ei lähe?

Kojamees. Teisel korral paremat kätt!

Tupsmann. Täna! (Läheb kõheldes-
treppi mööda üles.)

Fritz. Siis läheme! (Tupsmannile järele
minnes.) Ega meie ära ei eksi, paremat
kätt!

Molemad (treppi mööda üles.)

Kojamees (väikse raheaja järele). Neile
lähem ma järele, ma pean vaatama.
Kas nad ette mulle ei luisanud! (Läheb
ka treppi mööda üles.)

(Esirüü.)

Murdatas.

Tuba madam Knorri juures. Keskuks
ja küljeksed.

3. etendus.

Filippine. Tupsmann. Fritz.

Filippine (summit Tupsmanni ja Fritzu
keskelt sisse astumas. Kas härrad ei ta-
haks siia sisse astuda? Mis te väljas
ootate? Ma ütlen kohe madamile.
(Paremat kätt uksest äras)

Tupsmann. Siin me siis oleme. Waadake,
see näeb juba juhtumise moodu välja.

Fritz. Mis me aga siis ütleme, kui madam
tuleb?

Tupsmann. Mis aga meelde tuleb.

Fritz. Kui meile aga midagi mõistlikku
meelde ei tule?

Tupsmann. Siis ütleme midagi rumalalt
Mie seisukord nõuab rohkem julgust
kui mõistust.

Fritz. Muidugi mõistlik inimene ei teegi
niisugust tempu—

Tupsmann. Ta tuleb!

Filippine (tuleb ühes madam Knorriga paar
poolt uksest).

4. stendus.

Ündised. Madam Knorr. Filippine.

Filippine. Siin need härrad on! (Läheb keskelt
ära.)

Tupsmann ja Fritz (teretavad madam Knorri
tunnimalt).

Fritz (Tupsmannile). Kui tee rääkima ei
haksa, mina ei haksa.

Tupsmann (tasa). Kammatus!

Madam Knorr. Mis härrad soovivad?

Tupsmann (mängib oma kepi ja naeratab
häbelikult). Ha, ha, ha! - Ja, ja!

Fritz (nii samuti). Ha, ha, ha! - Ja, ja!

Tupsmann. Kas mul on auru, madam Knor-
ri - ?

Mad. Knorr. O, palun, auru on minu pool!

Fritz (kõrwale). Algu on väga aumapaklik!

Mad. Knorr. Kas härrad soovivad vast
väljas - (Keskukse poole näidatis) minu
kaupluses omale midagi valida?

Fritz (tasa Tupsmannile). Seda ei tohi, meil
voiks rahast puudus-tulla.

Fupsmann. Meie tuleme õieti vähem
sellepärast et osta

Fritz. Ehk õieti veel vähem, et mitte midagi
gi osta

Fupsmann. Waid enam, et ostetud asjade
rest maksta.

Mad. Knorr (väga lahkelt). O, palun!

Fritz. See tähendab õieti, et mitte maksta

Fupsmann. Waid õieti ainult, et arwet
teada saada, kui suur see on, et siis nende
päevade sees ära maksta.

Mad. Knorr. Nagu soovite. Aga missu-
gust arwet teie arvate õieti?

Fupsmann. Arwet, mis — (Fritzule kõrwale =
le.) Tal saab õieti mõni ostja olema,
kelle nimi Schmitt on? (Kõwasti) Nimelt
arwet, mis proua Schmittil maksta on —

Mad. Knorr. See peab eksitus olema, minul
ei ole ühtegi ostjat, kelle nimi Schmitt on

Fupsmann (Kõrwale). Jäh, sulle lops! (Kõ-
wasti) Ma eksisin, proua Müller tahtsin
ma ütelda. (Kõrwale) Selle nimega saab
tal mõni olema.

Mad. Knorr. Andke andeks, mul ei ole ka

55.
ühtegi proua Müllerit ostjaks.

Tupsmann (kõrvoles). Võtku pügan -!

(Kõwasti) Mu mõtteid on täna nõnda laiali, - proua Fischer on ta nimi -
Mad. Knorr. Ah, proua Fischer? Ja, see on koguni teine asi, ja, proua Fischerit arvate teie?

Tupsmann (tasa Fritzule). Kas näete, oneti te chwasin õigesti.

Fritz (tasa Tupsmannile). Arusaamata, kuidas te mitte otsekohes proua Fischerit ei teadnud ütelda, seda juhatab ju mõistus.

Mad. Knorr. Aga kust see tuleb? Proua Fischer on rohkem minu sõber kui ostja -

Tupsmann. Palun, kui sõber midagi ostab, siis on ta ostja ja peab maksma. Kui see mitte nii ei oleks, siis oleks, siis oleks kauplajatel ainult sõprou ja mitte ühtegi ostjat.

Mad. Knorr. Aga sellega ei ole ju ruttu. Proua Fischer tasub iga aasta kord minu juures oma arve. Niind pean ma aga nii waba olema ja küsima, kes teie olete ja kuidas te selle pääle tulete, et proua

Fischeri arwet ^{56.} makssta?

Pupsmann. Tä on siis teie sõber?

Mad. Knorr. Seda ma arvan, juba siis,
kui tema õnnis mees elas, ja nüüd
kolm aastat, kus ta lesk on.

Pupsmann (tasa Fritzule). Nüüd pange
tähele, kuidas ma asja pööran! (Kowasti,
~~Kowasti~~) Kolm aastat oli ta lesk,
üsna õige, aga nüüd kolm päeva ei ole
ta enam lesk!

Mad. Knorr (inestades). Kuidas nõnda?

Pupsmann. Mina olen tema mees!

Mad. Knorr (õige suure inestusega). Mis-?!

Fritz (inesele). Küll see on pagana
poiss!

Mad. Knorr. On see võimalik, proua
Fischer kolme päeva eest mehele läinud?

Pupsmann. Mina olen see õnnelik kolm
päeva juba! (Tasa Fritzule, ühkustades)
Waadake, see on alles nupp!

Mad. Knorr (on neid sõnu osalt kuulnud).
Kes on nupp?

Pupsmann. Nupp! Mina olen nupp! Mi-
nu nimi on nupp. (õnesele) Üks tapukas,

57.
minu nimi võib olla mis taht!

Mad. Knorr. Missugune ootamata
rõõm, härra Nupp!

Fritz (enesle). See mõni nupumees!

Mad. Knorr (Fritzu pääle näisates).

Ja see noor härra?

Tupsmann. Minu sugulane.

Mad. Knorr. Aga mis pärast hoieti nü
tähtsat asja hää sõbra eest salajas?

Tupsmann. Teie saate kõik teada.

Aga kas teie ei tahaks nüüd arwet
järel waadata?

Mad. Knorr (tahab par. poole ära
minna, müvitab aga).

Tupsmann (tasa Fritzuks). Selle aja
sees pistame minema!

Fritz (tasa Tupsmannile). Muidugi,
vanamehele ei sattu me enam vastu!

Mad. Knorr. Ei, ma ei saa enamast
weel sugugi koguda selle äkilise uudise
pärast.

Filippine (tuleb keskel).

5. ctendus.

Endiset. Filippine.

Filippine. Madam, proua Fischer
on väljas, ta ei taha aga sisse tulla,
sest et härrad siin on.

Fritz (enelele). Nüüd on mokas!

Pupsmann (päriskõnnetu ehmatanud).
Kes sääl on?

Mad. Knorr. Teie armas proua. (Filippi-
nele) Tulgu aga sisse, tema mees on siin -

Pupsmann (kimbrus). Ei, ütlege talle -

Mad. Knorr. Kuidas? - (Filippinele)

Tulgu aga sisse, tema mees, tema ar-
mas Nupp on siin!

Filippine (keskelt ära).

Pupsmann (suures kimbatuses enesele).

Ma sooviksin, et ma raiin oleksin
ja kaduda võiksin!

Mad. Knorr. Ma ei saa aru, mis tar-
vis see häbelik, salalik olek?

Pupsmann. Minu naene, see on - teie
saate nägema, tema teeb nõnda, nagu
oleksin mina temale rõhiwõoras inime-
ne.

Fritz (enelele). Ja, umbes nõnda ta vist
ikka teeb.

Mad. Knorr. Wüimati on ta weel nõnda
häbelik ja jääb wälja.

Tupsmann (enesele). See oleks õnn!

Ma pean kohe - see oleks temp! (Läheb
keskukse poole)

Tupsmann (Fritzule). Ma olen wäga
mütsikumulik, missugune minu naine
on!

Proua Fischer (tuleb wõrastades keskelt).

6. etendus.

Endised. Proua Fischer.

Mad. Knorr (proua Fischerit ukse pääl
wastu wõttes). Tule aga siia, lase ennast
kaelustada, sina salalik!

Filippine (proua Fischerile). Näete nüüd,
et ma nalja ei teinud.

Mad. Knorr. Ei, see on tõsi, sääl ta
seisab, sinu mees, sinu armas Nupp!

Pr. Fischer. Minu mees -? Jata ise
ütles sulle seda?

Mad. Knorr. Et sa juba kolm päewa
teinud oma oled - nüüd ei aita ükski wi-
gurdamine enam. (Filippinele) Filippine,
laske ruttu kohwi teha ja siis -

60.
(annab talle tasa käskusid.)

Pr. Fischer (vaatab Tupsu mammu kinnalt).

Tupsu mamm (kajaneb kimbatuses ikka tagasi poole).

Pr. Fischer (vabaja järele enesdes). See tahab kas iseäralisel viisil minuga tutvust teha, või heidab minuga nalja. Esimesel juhtumisel on seda asja vaja lähemalt kaaluda, teisel juhtumisel tuleb seda julgustüüki karistada. Jgatahes pean ma selguse kätte saama. Seda saan ma kõige paremini, kui ma tema mõttest kinni hakkan, oma sõbra es tema naist mängin ja juhtumise ära ootan teda lõksuajada.

Filippine (Madam Knorrile). Heia küll, madam! (Läheb keskelt äras)

J. tendus.

Endised, ilma Filippineta.

Mad. Knorr (pr. Fischerile). Ja nüüd sinu juurde, sina halb sõber!

Tupsu mamm (tasa Fritzule). See halb sõber on õieti väga armas!

Fritz (kõne Tupsmannile). Mis see aitab
meie sattumise ometi ühe pagana loo sisse!
Mad. Knorr (pr. Fischerile). Kuidas sa ometi
sellega valimis said, mehele minna, ilma
et mina teadsin?

Pr. Fischer. Oli üks põhjus - minu armas
mees selgitab sulle seda.

Tupsmann (inestades enesele). Ta ütleb
"armas mees" - ta teeb tõesti nõnda
Mad. Knorr. Noh, härra Kupp?

Tupsmann (rimbus). O, seda põhjust
võib minu armas naine naisana hästi
selitada.

Pr. Fischer. Ei, armas mees, selita aga
sina.

Tupsmann (nagu enne). Ah, minu armas
naine, selita sina.

Pr. Fischer. See oli minu armsa mehe tüju -

Tupsmann (ikka enam ennast kogides).

Ja ütles ka minu armsa naise tüju -

Mad. Knorr. See on aga arusaamata -

Tupsmann. Et kahel inimesel, nagu meie

tujud on - see ei ole sugugi arusaamata.

Mad. Knorr. Tutvus oli ometi pikem -

62.
Pr. Fischer. Ah, ei mitte, meie tunneme
üks teist väga lühikesest aega.

Tupsmann. Hirmus lühikesest aega, see
lugu tuli nõnda ülepääkuela—

Fritz (tasa Tupsmannile). Ja muidugi
on ka meie kaela tulnud, pää peab
aga nüüd silmusest välja tõmbama.

Mad. Knorr. On näha, abielu sidemed
sotakse taevas.

Tupsmann. Õige sõna, taevas, sellepärast
kukuwad ka nii paljud pärast putmi
pilvedest.

Pr. Fischer. Hõguni vale sõna, sest sinul
ei ole lootuse järele tarwis minu üle
nurisda.

Tupsmann. O ei!

Pr. Fischer. Kas olen ma sulle juba kõnd-
gi vastu rääkinud?

Tupsmann. Ei, see on tõsi!

Pr. Fischer (tähtsusega). Kas ma ei
püüa sinu mõtetest kinni võtta, kui ma
ka ühtegi arusaadavat põhjust ei leia?

Tupsmann. See on väga õige!

Fritz (tasa Tupsmannile). Need on peenike

ne kupatus - pistame minema!

Tupsmann (proua Fischerile). Et sa
mulle kunagi vastu ei räägi, siis ei saa
sul ka midagi selle vastu olema, kui
ma sind nüüd sinu sõbra juurde jätan
ja oma asju õiendama lähen.

Pr. Fischer. O, selle vastu oleks mul väga
palju ütelda. Sul ei ole täna nüüd õienda-
da, kui meie löbu eest murtsida. Esimest
korda pead nüüd minu tahtmise järel
käima.

Tupsmann. Aga ma pean -

Pr. Fischer (kungiralt). See kord tingimata
naese sõna kuulda!

Tupsmann (nõuta). Ja, ja - sõna kuulma!
Ütle ainult, mis sa õieti tahad?

Fritz (tasa Tupsmannile). Aga mis teil
pähe tuleb?

Tupsmann (tasa Fritzule). Ma ei julge
vastu rääkida.

Fritz (nagu enne). Kaks minutit män-
gite naesemest ja olete juba päka all.
Teil on selleks suured anded!

Mad. Knorr (kes-vahe pääl tasa proua

64.
Fischeriga rääkinud). Torel sinna
sõidame, aed on kena, teenijad suure-
päralised!

Pr. Fischer. Minu mees peab meid saäl
kostitama.

Mad. Knorr. Sinna wälja sõita - see on
tore mõte sinu poolt, sellest oled sa
ühe musu ära teeninud, ja sinu mees
peab sulle kohe selle -

Tupsmann (mad. Knorride). Arwate?
Ja, mina olen mees, kes kellelegi tema
õigust keeldu ei taha. Kui teie arwate,
et tema ühe musu ära on teeninud -

Mad. Knorr. Jäma pikema jututa.
(Pr. Fischerile) ära häbene midagi oma
sõbraus!

Tupsmann. Liiis tule, abikaasa.

(Sundleb proua Fischerit, kes häbeli-
kult kahkleb.)

Mad. Knorr. See meeldib mulle noore
abielupaari poolt.

Tupsmann (mehele). See on jumalik nae-
ne! (Proua Fischerile) Naene, kui sul
wast mitte nii peaci peaks mõnda mõtet

65.
tulema, mis musu ära teenib, siis annan ma
sulle kohe paar tükki tulevaste mõtete peäle
ette ära.

Mad. Knorr. Tassi kohvi peame aga jooma,
enne kui me välja sõidame. Noorherra võib
kohe roosi mehe järele minna.

Fritz. Ja, ma toon kohe terve hoburauaste
raguni. (Keskelt ära.)

Mad. Knorr (Tupsmannile). Ja teie lähete
seniks minu tuppa, ma pean teie poovale
kõõtsas üht uut kübarat näitama - üht
kübart! Ega me teid liiga kaua oodata
i lase, armustaja abielumees! (Keskelt
ära.)

Pr. Fischer ja Fritz (ühes keskest ära).

8. etendus.

Tupsmann (üks).

Tupsmann. Ma pean ütleva, mina ja
minu naine, meil saame väga ilusasti läbi.
Väga mõnus pajana poiss olla. Võõrime-
hele maksab küll madam Knorr - muidugi
sest tema saatis ju järele. Aga et ma
nüüd äkitselt naesimest mängin, see on
küll üks pöörane tükk. Ei tee wiga, ega

66.
minu ainuke ei ole, kes pöörasid tükk
sid teevad.

N:o 4. Laul.

Mees õhtuti alati seltsisse lääb,
Ja naene, see üksinda koju siis jääb;
Mees nõuab, et naesel on lustilik meel,
Sest muidu võib tuju tal riskuda veel,
Kui tuleb ta koju, peab naeratama,
Ehk muidu saab sõimata tublisti ta!
Ta hoidku, et õnnetus nägu ei tee-
Eks pöörane tükk pole see!

(Kohalikud naljasalmsid.)
(Läheb paremale poole ära.)

(Esirüü.)

Muudatus.

Wanemuise
näitelawa
TARTUS. †

See aiasaal wõrastemaja lähedal.
Tagascinas lai klaasuks ja aken. Paremal
pool küljes keskel aken, pahemal pool uks;
kust ääda näha võib. Väljaspool saaliakna
all on wõrimehel waner näha, kuna hobused
edasi ziina warjul arwata on. Saalis mõ-
lemal pool küljes laud ja toolid. Akna
ja ukse wahel seisab kokkupandud zirmi-
sein.

9. etendus.

Sendel. Hilian. See wõrimees wäljast.
Sendel (rihaselt keskkusist saali astudes).
See on siis see koht?

Hilian (tema järel). See perimehe härra
(võta) öieti aru saiwad, mis härra wõrimehel
ütles -

Sendel. Hüll ma juba aru sain! See oli
just sel silmapilgul, kui ta tõllaukse kimmi
tõmbas - mina karjun, pea!

Hilian. Aganad ei olnud nii rumalad,
et teid kuulata.

Sendel. Mina tõman oma wõraste:

majasse -

Hilian. Mina toorman teile wastuga
lühikese selituse järele toorname meie
mõlemad wälja, hüppame woorimche
pääle ja oleme siin. Mõteldge nüüd, kui
nüüd teil teile ei oleks-olnud!

Sendel. Siis oleks keegi teine minul
rihes-olnud.

Hilian. See on päris õnn, et mina
teil olen!

Sendel. Naesterahwas oli kindlasti
tema!

Hilian ja meesterahwas oli kindlasti
tema.

Sendel. Minu äraoleku ajal plekku
panna!

Hilian. See on oht!

Sendel. Häbi asi on see! Aga ma
kohan talle näidata -

Hilian. Ärge tüli tehke! See on
päris õnn, et mina teil olen!

Sendel. Minu kasutütre pean ma
kätte saama, koha!

Hilian. Hüwa, aga mis teie süs-tekstite,

Kui teil niind ei oleks?

Lendel. Mõne targema saadaksin ma, kes kõik kohad silmapilk läbi otsiks ja mulle teenduse tooks, et nad siin on!

Kilian. Ärge aga tüli tehke! Meie peame kõige peält -

Lendel (wankert saali akna all nähes).

Ha, seal on see wanker - nüüd on nad meil käes - nad on siin!

Kilian. See on cht! Paris õnn, et mina teil olen!

Lendel (hüüab). He, woorimees! He!

(Tahab pah. poolt ära minna.)

Kilian (hoiab teda tagasi). Ärge nõnda karjuge - jääge siia!

Lendel. Laske mind, woi ma loikan teile oma kepiga!

Kilian. Hoidke tüli eest! Ega nad meil käest ei pääse - hobused sööwad siin, see kestab natuke aega.

Lendel (hüüab wul kõwemini). He, woorimees! He!

Woorimees (wäljast par. tagast). Mis on?

Kilian. No näete, ta tuleb juba. Paris

70.
süü, et mina teil olen -

Lendel (rihaselt). Pidage suu, või -
Woorimees (pahpoolt).

10. etendus.

Õndised. Woorimees.

Woorimees. Paruni härra!

Lendel. Tule süia!

Woorimees. Mul on juba saaksad.

Lendel. Just sinu saaksu ma tahangi.

Woorimees. Kas paruni härra süis woori-
mees on?

Lendel. Sa ei saa aru -

Kilian (Lendelile). Siis rääkige temaga
õnneti selgemalt. Ma näen juba, härra
ei mõista -

Lendel. Sina sõitsid ühe meesterahwa
ja naesterahwaga süia?

Woorimees. Ja, nad istuvad aias.

Lendel. Ja kas sa tead, mis sihiga
see meesterahwas ja see - ?

Woorimees. Mis see mulle korda läheb!

Kilian. Kui woorimees selle järele
pärima hakkaks -! Ah, härra, teil ei

ole aimugi -

Lendel (woorimehele). Siin on teile kümme guldinat.

Kilian. Woorimees saab nüüd varsti aimu -
Woorimees. Kraavi härra!

Lendel (woorimehele). Sina ei söida nende kahega, kui nad jälle pääle istuvad, mitte sinna, kuhu nemad tahavad, vaid sinna, kuhu mina käsen.

Woorimees. Kui nad mind aga pärast kohtusse kaebavad?

Lendel (temale ühte sedelit andes). Siin on minu sugulase address, sinna sõida sa. Ja et sulle näidata, et asi õiguse teel sünnib, lähen ma nüüd linnawahi juurde, see peab taga wankritelje pääl ühes sõitma ja wägivalda tarvitama, kui nad mitte wabatahtlikult sinna majasse minna ei taha, kuhu ma neid wia lasen. Linnawahile seletan ma juba kõik ära.

Kilian (täpendsusega jootraha pääl), linnawaht saab nüüsamati aru, nagu woorimeesgi!

72.
Sendel (woorimehete). Mine nüüd raskri
juurde. Sa pead iga silmapilga valmis ole-
ma.

Woorimees. Paruni härrad võivad minu
pääle julged olla. (Läheb pah. poole ära)

II. etendus.

Sendel. Kilian

Sendel (wihastelt). Mina sõidan siis-järele
ja kui häbemata poiss mul siis-minu su-
gulase majas käes on, siis ma, lasen ma
keda politseiga ilma tülitada -

Kilian. See see ju ongi, mis ma ikka
ütlen, - ilma tülitada! Kas näete nüüd,
missugune õnn see on, et mina teil olen!

Sendel (nagu enne). Väljakannatamata
lootus, ma kisuin find lõhki!

Kilian. Minge ikka! teie teete juba jälle
tüli.

Sendel. Kabju, et ma wihastan, sest teie
olete nii rumal - nii -

Kilian. Siis ei ole teil aimugi, kui teie
ütlete -

Sendel. Et teie üks pumpää olete, keda

ma kus pogan ajan, kui meie koju
jõuame, seda ma ütlen! (Läheb wiha-
selt pehemale poole ära.)

12. etendus.

Kilian (üks).

Kilian. See ei saa sellest ialgi aru.
Selle mehega näen ma itma ärgu waesta.
Ta peab mind ühtelugu puupäöks. Ei
või sugugi uskuda, mis see tähendab,
kui kord inimese päale kahtlus langeb.
Ma võiksin aga süügi tema lugupidamise
võita, kui ma need armastajad, keda ma
silma gagi näinud ei ole, kätte saaksin,
nende juttu ja plaani salaja ära kuu-
laksin ja nõnda - säält tulewad kaks -
(aeda wälja raodates.) Meesterahwas räägib
ja naesterahwas ohkab - need on armasta-
jad. Nüüd tuleb ainult küsida, kas nad
nedsamad on, keda meie otsime. (Päga-
neb par. poole akna juurde.)

Sonders ja Marie (tulewad pah. poolt).

13. etendus.

Kilian. Sonders. Marie.

Sonders. Ära on eti⁷⁴ nii kartlik ole, Marie (mantel ümber ja kübar looriga peäs).

Ah jumal, see hulk inimesi -!

Sonders. Ei tunne meid. Meie oleme siin
mõlemad tundmata.

Marie. Ma arvan, igiüks näeb mul näost
ära. -

Kilian (enesele). See on eht!

Marie. Ja iga sammuna põäl arvan, ma
kasuisa seisab minu ees.

Kilian (enesele). Teil on kasuisa - need
need on juba!

Sonders. Siin käivad ainult peenemad
võõrad, just siin väime üsna julged olla,
et me niisuguse alevisaksaga nagu
tema, kokku ei punktu.

Marie. Ah, August, kuhu sa mind oled
awatelenud! Ja ma ütlesin ju ikka sulle,
see ei kõlba mitte.

Kilian (enesele). See on eht!

Sonders. Ära sellepärast enesele etteheitid
tegema harkka; sinu kasuisa on türaann.

Kilian (enesele). Mis? Sedawiisi ei ole
need on eti mitte. Meie preili kasuisa on

75.
Kaupmees ja selle oma on tüüri! —
Need on armastajad, kellega meil midagi
tegemist ei ole.

Sonders. Tema ise sundis meid seda
sammu astuma.

Kilian Friesley. Need on selleks sunnitud,
ja meie oma on vabatahtlikult ära jook-
nud. See on koguni teine (asi) lugu.

Marie. Küll sa näed, August, ma aiman
kurja —

Sonders. Pakusta ennast, armas, meil ei
ole midagi kartta!

Kilian Friesley. Neil ei ole midagi kartta
ja meie oma del on väga palju kartta. Na-
gu öeldud, see on koguni teine lugu!

Marie. Et ma aga sinuga ilma mööda
ümber jooksen, see ei kolba mitte.

Kilian Friesley. See on eht!

Sonders. Selle eest on hoolitsatud. Ma eotan
siin ühe sõbra käest vastust, kelle kodu-
süü paari tunni tee eemal on. Selle abi-
kaasa juures leiad sa sõbralikku vastu-
võtmist, kuni ma kõik takistused kõrval

olen saanud ja sind kui oma naise
tädi juurde viin.

Kilian (enesele). Need lähewad tädi
juurde ja meie omad tulewad onu juurest.
Noja, koguni teine lugu.

Sonders (Kiliani märgates). Kes siin
kõneleb?

Kilian. Ei, ei, olge mureta, - teile ei tee
meie midagi.

Sonders. Teie waritsesite meid?

Kilian. Põrmugi!

Sonders. Mis teie siis süü tahate?

Kilian. Teie peate nimelt teadma -
nii hästi teie kui preili peate nimelt
teadma, mina olen siin teie oma härra-
ga.

Sonders. Mis see meile korda lähel?

Kilian. Noja, kui teie need oleksite -
kes - siis lähem see teile küll väga
korda, aga nagu öeldud, teiega on ko-
guni teine lugu.

Sonders. Ma arwan, teie olete purjus.

Teine Kellner (tuleb pah. poolt).

14. etendus.

Endised. Teine Kellner.

Teine Kellner. Shokolad on laual.

Londers. Kus teie meile laua katsite?

Teine Kellner. Kus härra enne istus-
lehtsoones.

Londers. Tule, armas Marie!

Marie Ah, August, see ei kõlba mitte!

Mõlemad (pah. poole ära).

Teine Kellner (läheb neile järele).

Kilian. Preili ütleb ikka, see ei kõlba
mitte - lähed aga siiski lehtsoonesse. See
See on eht! (Lähed pah. poole ära.)

(Wahedeg.)

Tupsmanni ja proua Fischer (tulevad
pohemalt poolt, viimasel mantel ja kübar
looriga just niasamasugused kui Mariel).

Fritz ja madam Knorr (tulevad nende
järele).

15 etendus.

Madam Knorr. Pr. Fischer. Tupsmann.

Fritz.

Pr. Fischer (Tupsmannile). Ma ei saa aru,

armas mees, mis sulle mulde tuli, et sa
woorimehe ära lastsid?

Mad. Knorr. Siin saame ju woorimehi
nii palju kui tahame!

Fritz. O ja, kui raha pääle ei waaduta.
Tupsmann (tasa Fritzule). Mul ei ole
warsti enam raha pääle waadata, sest
mul ei saa warsti enam raha olema!
(Kõwasti prowa Fischerile.) Pead, armas
naene, ma arwasin, et on lõbusam, kui
meie jalgsi kodu läheme.

Fr. Fischer. Jalgsi?

Mad. Knorr. Aha, ta tahab sinuga kuu-
walgel kõndida ja unistada.

Tupsmann. Ja, kõndida ja unistada.

Fritz (mad. Knorrile). Ja meie oleksime
ka oma osa unistanud.

Mad. Knorr. Oh, teie wäike ketim!

Tupsmann. Ja, ja, läheme jalgsi, see on
nii ilus - (kõrvale) ja nii odaw!

Fr. Fischer. See veel puudus! Ohtu on jahi,
kas ja tahad, et ma homme haige olen?

Mad. Knorr. Larnasel korral ei tohi
küll korrka hoida. Haigus on kallim kui

Kümme roovimeest.

Tupsmann (emsele). Mulle on jälle täna roovimees kullim, kui kümme haigust te- mal homme.

Pr. Fischer (Tupsmannile). Jäma vasturää- kinnata, meie sõidame!

Mad. Knorr (proua Fischerile). Oli õnneti hää nõu minu poolt, et sulle ütlesin, sa pead koju mantli järele saatma.

Pr. Fischer. Ja muidugi, aga siin panen ma ta seljast ära. (Lähel akna alla ühe tooli juurde ja paneb mantli selle pävale.)

Mad. Knorr (aitab teda).

Tupsmann (eespool, pooltasa Fritzule).

Fritz, teil on õnneti natuke raha kaasas?

Fritz (naisamati). Ei, mitte põrmugi!

Tupsmann. Teie olete üks - kolm, kui teie mitte juba sell ei oleks, nüüd sarjak- sin ma teid nü et -

Fritz. Ja kui teie mind ei tea kuidas sarjaksite, siis ei kuku õnneti mitte ühte krossigi wälja. Mina lootsin teie pääle.

Kui palju teil siis raha on?

Tupsmann. Ma võtsin kodust kümme guldinat

kausa.

Fritz. Ja kümme guldnaga tahtsite teie
pagana poiss olla?

Tupsmann. Kas ma võisin arwata jama-
ta, kui ma hommiku wälja tulin, et
mul eme õhtut naene saab olema? Mui-
du üteldakse, õnnetus tuleb üle õo, mulle
on ta üle lõrna tulnud. Ja et mina kõik
maksma pean, ei arwanud ma ka mitte.
Nüüd on mul just kaks guldnat weel.

Fritz. Ja meile lähel weel tarwis söök
nelja inimese jaoks, woorimus ja sõit
tagasi koju -

Tupsmann. See on selge pankrott!

Pr. Fischer (mad. Knorriga ettepoole tülles).
Noh, armas mees, sa unustad kellest
hüüda?

Tupsmann. Ei, ma mõtlesin just praegu
selle poiale. (Wistades.) Sa arwad siis
loesti, et meie siin sööma peame?

Pr. Fischer. Mis siis müüd?

Tupsmann (Kimbus). Ei, ei, müüd mida-
gi - (Kõrwale.) See lähel mul liiale!

Pr. Fischer. Siis hüüa ometi -!

Tupsmann (Karthiku häälega). He, Kellner!

Fr. Fischer. Nõnda viisi ei kuulesind keegi.

Tupsmann. Mul on hääle vähe ära - ei saa
õigel viisil Kellnerit hüüda. (Hüüab nagu
ennegi) He, Kellner!

Fritz (hüüab kõvasti). Kellner!

Tupsmann (vihastab selle üle ja annab

Fritzule selga ühe mütsu).

Fr. Fischer (mad. Knorrile). Minu mees teeb

sagedasti nalja, nagu oleks ta kirdsi;

sõuk saab selle vastu rääkima. (Enesele)

Ma usun, see inimene tahab minuga nalja
teha! Seda peab ta kahetsema!

Esimene Kellner (pah. poolt).

16. etendus.

Endised. Esimene Kellner.

Esim. Kellner. Mis saksaid soovivad?

Tupsmann. Teie olete Kellner? Olge nõnda
lahke, ärge pange pahaks; et meie teid
tülitame.

Esim. Kellner. Härrad naljatavad.

Tupsmann. O, ei, mispärast ei peaks
ma teiega aimpaklikult ümber käima?

Fritz (tasa Tupsmannile). Mis te teete?

82.
Esim. Kellner (Tupsmannile). Nii õrnasti
ei käi üksi wõrras Kellneriga ümber.
Tupsmann. O, ma palun! (Pasa Fritzule).
Lis on mul ometi lootust, et ta minu-
ga ka õrnasti ümber käib, kui wümanne
hädä käes.

Pr. Fischer (Kes wähepääl mad. Knorriga
rääkinud). Noh, mis siis telliti?

Esim. Kellner. Siamaani weel mitte mi-
dagi.

Tupsmann. Meie peame praegu aru. Ma
arwan, kaks tassi kohwi —

Pr. Fischer. Kohwi jõime juba minu sõbra
juures. Sa pead süüa tellima, mis kohe
õhtusöögi asemel oleks.

Tupsmann. Aha! (Kellnerile). Lis tooge
meile wõid ja rõigast ja kolm klaasi õlut,
kaks meile ja üko Daamedele. (Enesele)
See tuleb odaw.

Pr. Fischer. Mis see on? Lina tahab meid
ii labaselt —?

Mad. Knorr. Mina ei joo ial õlut.

Tupsmann (Kellnerile). Lis ainult
meile õlut, Daamedele wett. (Enesele) See

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. →

tuleb veel odavam!

Pr. Fischer. Aga mees!

Mad. Knorr. Mina ei või külmasüüa.

Tupsmann. Siis sooja. (Kellnerile) Kas
teil kamel theed on?

Fritz. Ehk veerand portsjoni siisikesi!

Esim. Kellner. Seda ma ei soovitaks, see
on halb!

Tupsmann (eneses). See oleks õieti häa,
siis ei sööks nad palju. (Kõvasti) Mis
teil sääl siis-süüa on?

Esim. Kellner. Anis, pardi, kanapraad,
värsked neerud, kopsupraad

Tupsmann. Mis maksab kopsupraad?

Esim. Kellner. Ühes soustiga 36 kreutzerit.

Tupsmann. Mis maksab soustrüksi?

Esim. Kellner. Mitte midagi -

Tupsmann. Siis looge 4 portsjoni sousti
ja neli tükki jämedat leiba sissekastmi-
seks -

Pr. Fischer (tohiselt Tupsmannile). Mees,
nüüd ütlen ma sulle wüimast korda -

Tupsmann (Kellnerile lootusetas). Siis
looge kaks tükki liha, meile õlut ja

84.
Daamedele pudel limonadi. (Enesles)
Kahest guldnast juba üle - pankrott
algab!

Pr. Fischer (mad. Knorrile). Täna on
minu mehel ju jälle oma narmuse päev.
(Tupsmannile) Mees, nüüd on mul isu
kõis!

Tupsmann (enesles). See oleks õnn!

Pr. Fischer. Nõndaviisi ei tellita mitte, kui
naesterahvastega välja sõidetakse. Kellner,
tooge kanapraadi!

Esim. Kellner. Silmapilk!

Pr. Fischer. Siis kompoti, kooki ja nüüd
magusaks toiduks, kõigepäält rhein =
weini, pärast шампанjerit.

Esim. Kellner. Väga hääd, armuline
proua! (Hiinab ära minnes). Anton, saa-
lis nelja inimese jaoks katta! (Pah. poole
ära)

17. etendus.

Endised, ilma Kellnerita.

Pärast teine Kellner.

Pr. Fischer (mad. Knorrile). Noh, kas
trekvasiini sinu maitset?

Mad. Knorr. Aga liiga paljusamb.

Fritz (Tupsmannile). Kuidas teiega on?

Tupsmann. Mitte kuidagi ei ole enam minuga, minu nõu on otsas.

Fritz. Ja mina mõtlen kõvasti putkupanemise peäle.

Tupsmann (sellest mõttest kimmi hakanud). Putkupanemise -? Teil on õigus, pankrott on käes, siis muud kui putk, seda juhtub äriilmas sagedasti.

Fritz. Kellner võib siis oma arwet naestega viendada.

Tupsmann. Õige, meie laseme kõik naeste nime peäle kirjutada, see on jällegi äriilmas-prüük.

Fritz. Miks nad ajavad siis meid nii kimpu, need naesed!

Tupsmann. Need on ju päris pillujad!

Fritz. Aga oma kimbatust ei tohi meie näidata ja libedad peame olema kõigest väest.

Teine Kellner (tuleb pah. poolt ja katab laua par. poole ja lähel siis pah. poole ära).

86.
Fupsmann / pr. Fischerites. Sa uusu
mitte, mu armas, kui hää tuju mul
nüüd on. Mul on tundmus, nagu -
Mad. Knorr. Nagu saaksite te veel pal-
ju niusuguseid rõõmsaid päivi oma
proua kõrval ära elama - seda nimetan
ma armastuseks -

Fritz (õrnalt Mad. Knorrile). Kas teie
seda nähes külmaks väite jääda?

Mad. Knorr. Noor mees, ma olen teie
juba ütelnud, et ma pruut olen. Mina
elan ainult selle riie mehe jaoks.

Fritz. See on moodust läinud kitsarim-
nalus!

Mad. Knorr. Jätke järele, teie olete
kelm!

Esime Kellner (tuleb pah. poolt).

18. etendus.

Ündised. Esime Kellner.

Esime Kellner (praadi ja Rheinweini
tunes). Olge nii hääd! (Paneb kõik
lana püäle)

Pr. Fischer. O ja! (Mad. Knorrile) Tule,
armas söber!

87.
Tupsmann (Kellnerite). Nüüd tooge
ka Italia salatit.

Fritz. Ülepää, mis-hää ja kallio. -
Kellner, tooge pörsasühti habarna-
soustiga.

Tupsmann. Meil on ükskõik, mis
maksab. (Buesch) Oodake aga, maia-
moka!

Esim. Kellner. Nagu soovite, härrad!
(Pah. poole ära)

Kilian tuleb pah. poolt).

Teine Kellner (ühes Kilianiga, söögi-
nõud käes)

19. etendus.

Endised, ilma esimese Kellnerita. Ki-
lian. Teine Kellner.

Kilian. Mis see siis on? Minu tahan
süüa oma härra jaoks lauda katta
lasta ja nüüd istuvad teised sääl!

Tupsmann. Ma arvan, awalikus kohas
on igapähele õigus -

Kilian. See on viisakuseta!

Teine Kellner. Siin saalis on ju kaheküm-
ne inimese jaoks ruumi.

Hilian. Minu härra tahab aga
üksi olla.

Fritz. Siis ärge tulgu awalike see kohta
Hilian See on wüsakuseta! Teie wõite
ju wälja aeda istuda.

Pr. Fischer. Seda wõib teie härra ka
teha.

Hilian. Minu härra peab siit kedagi
walwama, ja, ühe sõnaga, minu härra
ei lase ennast teie nelja läbi ära
ajada.

Tupsmann. Ja meie neli laseme
ennast teie härra läbi weel wäherim
ära ajada.

Hilian. See on wüsakuseta! Siin peab
minu härra istuma, et ta ust näha
wõiks. (Lükkab laua, mida Kellner
kattis, pahemalt poolt keskele, selts-
konna lauale kaunis lähedale.)

Mad. Knorr. See on meie ükskoisk!

Hilian. Kui sel rumalal saalil
keskel oneti üks wähe oleks!

Tupsmann. Na ja, teie härra wõib
ju kohe müüri üles hitada lasta, kui

ka kuhugi peatama jääb.

Teine Kellner. Võiks vast-mõnikord
tõmbab siin, siis (Hispania seina
päiale tähendades) karw tatakse seda
wahescina. Kui see keskel üles seada,
siis oleks mõlemad laavad soovitud wii-
sil lohutatud.

Pr. Fischer. Pehke kuidas tahate! -

(Mad. Knorrile) Paneme oma kübarad
ära ja istume. (Lähewad par. poole ühe
tooli juurde, panevad järgmise kõnlemise
ajal oma kübarad ära)

Fritz (Pupsmannile). See on weider, seda
ei wõi meie naesterahwaste es enestele
õnneti pakkuda lasta.

Pupsmann (Silianile). Kui teie seda
selle wahescinaga mitte ei kao, siis
lõõn ma teid wastu pärisseina!

Silian (Kes wahescina üles tahab seada).
Ah, see on eht!

Pupsmann. Meie ei lase sinast nagu
metslajad loomanaäitusel puuridesse
panna!

Silian. No oodake, seda ütlen ma

oma härrale! ^{90.}

Fritz. Mis hoolime meie teie härrast!

Tupsmann Pilgu aga, küll me kalle näitame!

Kilian. Läält ta tuleb praegu jalgteed mööda! (ühvardades Tupsmanni ja Fritz poole) oodake!

Tupsmann (väljawaadates ja hirmsasti ehmatades). Maapind, awa umrast!

Fritz (naisamali). Oh häda, ja neela meid ära!

Tupsmann ja Fritz (koos). Peremees!

Tupsmann (Kilianile). Armas sõber, selle wahesinaga on teil õigus -

Fritz. Ja, on parem, seame ta üles!

Tupsmann. Aga rutu! Kellner aidake!

Teine Kellner, Fritz, Tupsmann ja Kilian (seawad suure rutuga seinä üles, kus juures nad üksteist harkistawad).

Kilian. Nüüd saate aru ja enne niisugune tembutamine! Ei, kui wiisakuseta teie olete!

Mad. Knorr (pr. Fischerile). Waata ometi, mis kommitid nad teewad!

Tupsmann (naesterahvastele). See on - teate

91.
siin toribas Kõwasti -

Pr. Fischer. Mina ei tunne sugugi

Mad. Knorr. Meil ei ole ju jookaja-haigus.

Tupsuamm (Fritzule). Aga meil on jookaja-haigus.

Teine Keltner (poh. poolle ära).

Fritz. Jstume.

(Kõik neli istuvad laudas.)

(Wahesin jaotab saali kahte osasse, selleksõnna laud paremal pool ja Sendeli laud poh. pool.)

Sendel tuleb poh. poolt ja lähleb oma laua juurde. Kõik korras, Kilian?

Kilian. Tui käsü pääle!

Sendel. Linnawaht on juba wäljas-walwamas. Nii kui minu kasutustar oma eksitajaga wankrisse astub, istub woori-mees puxki ja linnawaht taga telje pääle.

Kilian. See on eht!

Mad. Knorr. Wäga häa kompott!

Tupsuamm (tasase häälega). Ma lõikan praadi katki!

Fritz (ka tasase häälega). Ja mina

92.
waatan, kas Italia salad varsti ei tule.

Mad. Knorr. Ah ja!

Lendel. Mis jaoks see rahesein siin on?

Kilian. Seal teisel pool istuvad wiisakuseta inimesed, kaks-naesterahvast oma armukestega, et siis armulisel härral piinlik ei oleks.

Lendel. Hää küll!

Teine kellner (toob pah. poollt weini ja koitu ja paneb laua peäle).

Kilian. Ma lähen wakti pidama.

(Läheb aeda)

Pr. Fischer. Praad näib wäga hääl olema!

Pupsmann (tasase häällega). Mured kui wähe wintske!

Mad. Knorr. Kas kellner weel ei tule?

Fritz (tasase häällega). Ei, see on üks weiniwurst!

Mad. Knorr. Missäparast härrad nii tasa räägivad, nagu oleks hääl ära?

Pupsmann (nagu emegi). See on tõmbamisest.

Fritz (nagu emegi). Paris õnn, et sein es on.

Tups mann (nagu emegi). Ja, muidu
oleks meil kõri koguni kinni.

Mad. Knorr. Ei, kuidas härrad nii väin-
sed on -

Kilian (jooksab sisse). Armuline
härra! Armuline härra!

Sendel. Mis on?

Kilian. Ma ü näe wul midagi -

Sendel. Lambapäa!

Kilian. Õnne oli neid kaks tükki saäl
sees, aga need olivad teisid.

Sendel. Need, keda mina otsin, istuvad
väljas, ma nägin neid emalt. Mine
väljas, jää natuke maad wankrist
emal walwama, ja kui nad ära sõida-
wad, ütled sa mulle seda, meie sõidame
siis kohe järele.

Kilian. See saab eht! (Läheb aeda)

Fritz (on selle wahes sees ruttu proua
Fischeri mantli ümber wõtnud ja tema
kübara pähe pannud). Nõnda saan
ma wanamehest mõõda lipata!

Pr. Fischer (Tups mannile). Sa ü wala
in meie sõbrale sugugi weini?

Tupsu (Kes märganud on, kuidas Fritz ennast rüüdesse paneb, pr. Fischerile).
 Aga, minu armas, ma ei või ju korraga praadi lahti löigata ja veini sisse valuda.

Fritz (on rahesina tagumise poole lahti teinud ja lipsab säält teisele poole, kus Sendlil istub, kes ajalehti loeb ja teda mitte ei näe).

Sendlil (ajalehest lugedes). „Häbimata wargus! Üks noormees rüüdis warastanud.“ — (Räägib.) Ah, mis nüüd kõik lehes lugeda on! Kelmid lähewad ikka julgemaks!

Fritz (on tagaseina äärest uuse juwide ja säält wälja aeda hülinud).

Mad. Knorr. Kuhu siis teie onupoeg on kadunud?

Tupsu (mad. Knorriile praadi pak- kudes). Olge lahke, wõtke ette! (Waatab ise akna poole ja lasub selle juures taldriku päält kavalile pr. Fischeri seelikku pääle kukkuda.)

Pr. Fischer. Täewas, minu uus kleit!

Tupsmann. Pardon! Ei tee muud muuagi kui rasvapleki.

Pr. Fischer. Mis ialgi wälja ei lähe!

Mad. Knorr. Dõruge koke rätikuga ära! (titab proua Fischerit)

Fritz (ronib akna taga Londersi warr-
risses).

Tupsmann (tõuseb silda nähes üles, me-
sile, kumata akna poole ligineb). Fritz
ronib tõlda, see on mõistlik mõte! Woor-
imees peab meid siit emale wiima,
siis annan ma talle ühe guldnaaja saa-
dan ta tagasi. Kuidas ma aga wälja
saan? Tääl perimees, siin naased! —
jumalale tänu, plekk on nii raswane,
et nad mind tähele ei pane.

Pr. Fischer. See ei lähe ialgi wälja!

Tupsmann (ruttu otsustades). Aga
midagi muud läheb müüd wälja! (awab
ruttu akna ja hüppab wälja)

Mad. Knorr (märkab Tupsmanni). Waata
omati, mis sinu mees —

Pr. Fischer (kohkudes). Tä on läbi akna
wälja roninud?!

Mad. Knorr. ^{96.} Ja astub wankrisse
(On näha, kuidas Pupsmann wankrisse
ronib.)

Pr. Fischer (tahab järele hüüda). Härra!
(On näha, kuidas linnawaht tõlla taga
jalalaua peäle astub.)

Mad. Knorr. Mis see on? Linnawaht
istub taga telje peäle!

Pr. Fischer. Wüdarsee kinni!

(On piitsaplastutamist kuulda, wanker
sõidab ära.)

Mad. Knorr. Ära!

(Mõlemad naesterahwad jääwad kokkumult
seisma ja wahiwad wankritele järele.)

Kilian (tuleb pah. poolt).

21. Stendus.

Endised. Kilian.

Kilian. See on cht! Häes on nad meil,
woorimes ja linnawaht ii lase neid juba
lahki!

Sendel. Meie sõidame koke järele! Kell-
ner, arwe!

Sonders ja Marie (tulewad pah. poolt).

22. stendus.

Endised. Sonders. Marie. Pärast
kellnerid.

Sonders (i näe Sündelit). Kellner, arve!
Kus need kelmid siis on?

Sündel (kargab vihaseilt üles). Paganad
pihta! Siin nad on!

Marie. Ah kasuisa! (Tõugub ja kukub
Sondersi kätte wahles)

Sonders. Äraneetus!

Mad. Knorr (Sündeli häält kuuldes). Mis
hääl see on? See on ju minu peigmees!

Fr. Fischer (müra pärast chimatades). Mis
sääb on?

Kilian (Sündelile). Need on ju teised!

Sündel. Minu kasutitav! Wõtku saa-
tan - (tahub tema kallale tormata.)

Kilian. Kui ma teile aya ütlen, need
on teised!

Sündel (võutab Kiliani vihaseilt vastu
seon, waheseina, nõnda et see ümber kukub).

№ 5. Finaale.

Mõlemad naesterahwad (Kargavad kilja-

Lades emale).

Sendel / waatab simia poole ja inestab
wäga, kui ta madam Knorri ära tunneb).
Minu prunt!?

Mad. Knorr (kohmutult). Sendel?!?

Hilian (kohmutult). See on cht!

Hellnerid (on sisse tulnud).

(Üldine inestus ja segadus.)

(Wõõrad aiast on naeres saali ukse
poole tulnud.)

(Esirüü.)

Kolmas waatus.

(Plus tuba pruili Blumenblatti juures.
Täwasinas-kaks-ust ja kummasgi
kiltjesinas üks. Öhtu. Pahemat kätt
laud, mille pääl tuli põleb.)

i. etendus.

Liisa. Sonders.

Sonders. See oli hüä waim, kes mulle
mõtte kõwa sosistas, wanapreili toatüd-
rukut salamahki oma poole wõita.
Täh, wõta esiteks see, pärast tuleb veel
rohkem!

Liisa. Tänu wäga! Aga kus on siis
teie kallikeene?

Sonders. Tema kasuisa küünte wahel,
kes ta minu käest häbemata kōmbel
ära kiskus ja, wõib olla, täna veel süa
toob. Aga ei, wärawalt saab ta teda ise
tooma. Wana nass on, nagu ma nägin,
oma pruudiga põdrasesse arimuskadeduse
loosse sattunud. Tä wandus, mitte jalajagi
tema kõrwalt lahkuda. Sellepärast arwan
ma, ta saadab oma kasutitre ainult .

100.
julge wahi all süa. Ma lähen kohe
süa lähedasse wõõrastemajasse korterisse
ja tulin saält tarwilisi teateid saama.

Liisa (par. kätt ukse poole kuulates).

Ma arwan - ja, ja - minu pereuue
tuleb - minge nüüd.

Sonders. Peatse jälle nägemiseni, armas,
lahke lapsuke! (Pahimast keskmis-
est üksist ära)

Preili Blumenblatt (tuleb pah. poolt).

2. stendus.

Preili Blumenblatt. Liisa.

Pol. Blumenblatt. Kes siin oli, Liisa?

Liisa. Mitte keegi, armuline preili.

Pol. Blumenbl. (tubakat nussates). Mitte
keegi? Ja mina oleksin wõõrunud, et
keegi siin oli! Kuidas ometi terve elu
ainult pettuseid täis on! Nõndasama
arwasin ma oma sugulase kirja järel,
et Marie täna hingimata süa tuleb,
ma röömustasin, et seda armast last
kümne aasta tagast jälle näha saan, -
pettus, nüüd midagi kui pettus! (Nussab
tubakat)

Liisa. Noh, ei ole ju veel hilja, kes teab -
Pol. Blumenblatt. See vaenekeine! Minu
~~stupiduse~~ ^{tüdipöög} Sendel oksib, kui ta arwab, et
mina temaga karedalt ümber saan
käima. Tema saatus on naisamasugune
kui minulgi, tema süda on nõrk, tema
armastus kindel, lootus väike, takistu-
sed suured - just minu saatus. (Neuskab
tubakat)

Liisa. Armuline prilli, ma arwan, ma
kuulen eskojas inimesi - viimati toodakse
keda.

Pol. Blumenblatt. Waata ometi järele!

Liisa (tahab pah. keskusest ära minna).

Tupsmann, Woorimes, linnawaht, Fritz
(killed prona Fischeri mantel ümber ja
kübar päär, tulewad pah. keskusest).

3. etendus.

Endised. Tupsmann. Fritz. Linnawaht.
Woorimes.

Linnawaht (väljast). Ärge puigelge mida -
gi, küll juba tean, mis tegema pean! (arwab
urkseja laseb Tupsmanni ja Fritzü sisse
astuda)

102.
Tupsmann. Aga lubage -
Linnawaht. Siin ei ole kellelgi midagi luba-
da!

Pr. Blumenblatt. Pöäle minu! Sellepärast
küsin ma: mis see härra enesle siin
lubab?

Linnawaht. Siin on kaks inimest, need
peavad siia jääma.

Woorimees. Praegu ei oleks pärale saa-
nudgi. - Küll ajasime ümber!

Pol. Blumenblatt. Wahi all ja meesterah-
was kuusas - see ei wõi ometi - - siin on
nähtawasti korteriga eksitud.

Tupsmann. Mina ütlen, ka inimeste-
ga on eksitud. Meid peetakse inimesteks,
kes meie ei ole.

Linnawaht (Tupsmannile). Seda saab
näha, kirjas on kõik ülewal. (Annab
pr. Blumenblattile ühe kirja.)

Pol. Blumenblatt. Kiri? (Adressi waa-
dates) Minule -? (awab kirja ja loeb
alkirja) Minu ^{stüdiipoja} selgustakse käest. (Loeb
tasa.)

Fritz. Noh, nüüd saab kõik selgeks.

Tupsmann. Niiid lastakse meid minema.

Fritz. Niimaks saame wul kahjutasu,
nii et koju sõita wõime.

Tupsmann. See külgetükkija noiene nagu
takjas, suur arwe, siis peremhe lähedus,
need olivad hädaohud. See siin on lapse-
mäng, seda ütlesin ma kohe. (Linnawa-
hile) Armas sõber, siia toite meid küll
aunaga, aga ise lähete häbija!

Woorimees (linnarahile). Kui see mitte õige
koht ei ole, kust ma siis oma wies kuld-
nat kätte saan?

Pol. Blumenblatt (kirja lugemist lõpetades).

Ah, niiid on mul asi selge!

Tupsmann. Koh, siis -

Woorimees (pr. Blumenblattile). Armuline
preili, ma pean wies kuldnat saama.

Pol. Blumenblatt. Liisa, maksasellele
mehele ära!

Woorimees (linnarahile). See on siisgi
õige koht!

Liisa ja woorimees (pah. keskkusest ära)

Tupsmann (pr. Blumenblattile). Armu-
line preili, ärge pange pahaks -

104.
Fritz ja Tupsmann (tahavad ära minna)
Linnawaht (nile ette astudes). Pea!

Pol. Blumenbl. (Fritzule ja Tupsmannile).
Teie jääte mõlemad!

Tupsmann (inestusega). Mis?

Pol. Blumenbl. (Tupsmannile). Teie, minu,
härra, olete süüdlane, aga ka preili —
(Fritzule pääle näidates) ei ole vähem kar-
istusevääriline.

Fritz (kohmetult Tupsmannile). Mis?

Mina olen karistusevääriline preili?

Tupsmann (kohmetult Fritzule). Ja mi-
na olen süüdlane härra!

Pol. Blumenbl. (linnawahile). Preili eest
vastutan mina —

Linnawaht. Ja poisi eest vastutan mina,
väljas ukse ees wahti pidades! (ära min-
nes Tupsmannile) Linnawaht ei tee ene-
sele nii kergesti häbi! (Pah. keskussest
ära)

4. stendus.

Pol. Blumenblatt. Tupsmann. Fritz.

Tupsmann. Kas armuline preili ei tahaks
nõnda lahke olla — meile seletada, mis kir-

ja oieti seisab?

Pr. Blumenblatt. Seda võite teie küll arva-
ta, mis on kirjutas, Kellel teie kasutütre,
selle sünta lapse Käest ära võrgutanud
olete.

Fritz (inimesel). Jo, mina olen siis kasutü-
tar, kes-plehku on pannud!

Tupsmann. Ja mina olen see, kes- selle
naesterahva (Fritzu pääle näidates)
eksiteele on wünuud?

Pr. Blumenbl. Teie küsimus, härra, on
koguni sündmata nali!

Tupsmann. Ei tule mulle mõttesegi
naljatada! Aga meie oleme kõik siin
wängis ja sellepärast tahaksime oieti
häämelega teada, mispärast? (Tasa
Fritzule) Kas ütleme kalle, kes me
oleme?

Fritz (tasa Tupsmannile). See oleks kar-
betaw. Wana kwi võiko nalja teha,
et peremes kaugelt keeru midagi teada
saab.

Tupsmann. See on tuleb küll warsti
süa?

106.
Pr. Blumenblatt. Tä peab ija sibani jalg
siin olema.

Tupsmann (tasa Fritzule). Nii kaua või
me oodata.

Fritz (tasa Tupsmannile). Siis saab sekel-
dus isemesest selgers.

Tupsmann (Fritzule). Muidugi, kui see
onu meid näeb, on lool lõpp.

Pol. Blumenbl. (kes viimaseid sõnu on
kuulnud). Ja mina ütlen teile, tal
ei pea lõpp olema. Mina ei või valju
olla, kui ma armastajaid näen. Pea
südamele sidet ei pea katki kistama!
(Nuuska tubakat.)

Tupsmann. Sedasi või õieti katki kis-
kuda, sest et —

Pol. Blumenblatt. Sest et mina rahimees
tahan olla ja oma ^{tädipoja} ~~siigutaja~~ viha lepi-
tada.

Tupsmann. Siis teil on ^{tädipoeg} ~~siigutaja~~, kes
vihane on?

Pol. Blumenbl. Kuidas te võite küsida?

Aga õige julge, noormees.

Tupsm. Ma saan nü waba olema.

107.
Pol. Blumenbl. Teie olete põgenejad, teie saatus
liigutab mind, sest ta on ju täiesti nagu
minu saatus. (Muuska tubakat) Ka mina
olen kord armastanud.

Fritz. Seda ma usun.

Pol. Blumenbl. Ja mees, kes mind armastas —
Tupsmann (kõrvale). Seda si usun ma mitte.

Pol. Blumenbl. Oli ka põgenemise poolt, aga,
nagu teiegi, ainult selle rahega, et ta üksi
põgenes. (Muuska tubakat)

Tupsmann (eesle). Ah, nüüd ma usun seda!

Pol. Blumenbl. Põgenemine see oli, see on
kindel. Ja nagu öeldud, ma ei jää enne ra-
hule, kui ma teiega nõnda (võtab mõlemate
käed) lepitatud onu ette astun, teie käed
kokku panen (teeb seda) ja kui õnnelikku
paari õnnistada võin. (Teie õnnistava
liigutuse)

Tupsmann. Fritz!

Fritz (naerab valjusti).

Pol. Blumenbl. (Tupsmannile). Missugune
rumal nali? Kuidas võite teie nii tõsisel
silmapilgul oma pruudile „Fritz“ ütelda?

Fritz (purskab kõvasti naerma).

108.
Pr. Blumenbl. (Fritzule). ärge naerge, man-
sel!

Liisa ja Kilian (tulewad pak. keskkusest).
5. stendus.

Endised. Liisa. Kilian.

Liisa. Armuline preili, see inimene tahab
vägisi sisse tulla. (Kilianile, oma pere-
naise pääle näidates.) Siin on armuline
preili. (Läheb pak. keskkusest ära.)

Kilian. See on veel preili? See on eht!

Pr. Blumenbl. Mis teie tahate?

Kilian. Minu härra saadab mind
sina, ma pean armulisele preilile ütlima-

Pupsmann (Kilianile inesele mulde tu-
letades.) Fritz, see on ju -

Kilian (Pupsmanni ja Fritzule rahtides.)
Teie olete? Ah, see on liig!

Pr. Blumenbl. (Pupsmannile.) Kas see
inimene teile tuttav on, härra Sonders?

Pupsmann. See tähendab, ma olen teid
küll näinud. (Tasa Fritzule.) Härra Son-
ders ütleb ka mulle, kui ma mitte ei eksin,
ma ei tunne küll Sondersi -

Fritz (tasa Pupsmannile.) Mina ka mitte.

Tupsmann (tasa ^{104.} Fritzule). Aga nõnda
on ju selle nimi -

Fritz (tasa Tupsmannile). Kes meie prii-
like järel jookseb.

Kilian (Tupsmannile). Häbenege, nii
sugune ülespidamine!

Pr. Blumenbl. Kuidas teie sellele päale
tulete, et sellele härrale etteheidet teha?

Kilian. Selle pärast, et minu härra tema
arwe ära pidi maksma.

Pr. Blumenbl. Arwe?

Kilian. Ja, muidu oleks kellner daamed
parti jätnud.

Pr. Blumenbl. Missugused daamed?

Kilian. Siiti mitte daamed, vaid naise-
sordi. See härra - (Tupsmannile) häbenege!

(Pr. Blumenblattile) oli ühes aias kahe
naesterahwaga, keda ma esiti tüdruk-
teks pidasin, kuna pärast aga wälja
tulid, et need lised olivad. (Tupsmannile)

Häbenege!

Pr. Blumenbl. Kes sellest lobast targaks
saab?

Kilian (põlgawa tooniga Tupsmannile).

110.
Naesterahvastega kuhugi minnaja
maksmata jätta! Häbenege!

Prl. Blumenbl. (Kilianile). Kas ma
saan nüüd teada -

Tupsmann (aralt Kilianile). Kas
härja Sendel vast viimati siia ei tule?

Kilian (nagu ennegi). Naesterahvaste-
ga ja maksmata jätta, see on' iht!

Prl. Blumenbl. (pahaselt Kilianile).

Nüüd küsin ma teie käest viimast korda -

Kilian (nagu ennegi Tupsmannile). Hä-
benege!

Prl. Blumenbl. (nagu ennegi). Kes teie
härja on?

Kilian. Härja Sendel!

Prl. Blumenbl. Ja kas teie härja minu
poole tuleb?

Kilian. Armuline preili, sellest ei üteli-
nud tamidagi.

Tupsmann (enesele). Jumalale tänu!

Fritz (taasa Tupsmannile). Kui ta aga
siisgi -

Prl. Blumenblatt. Mis teid kästi teha?

Kilian. Härja Sendel laseb teile ütelda,

La on teile kaks inimest saanud -

Tupsman ja Fritz (kohkuwad). Peremees on meid -

Kilian. Tä on nimelt seda - (Tupsman ni pääle näidates) härra Sondersiks ja seda (Fritzu pääle näidates) oma plehku pistnud kasutütteks pidanud.

Kad ei ole aga mitte need, sellepärast peab armuline preili nad ära laskma.

Tupsman ja Fritz See on mõistlik!

Pr. Blumenbl. Luidas? See käib ju risti selle vastu, mis praegu saadud kirjjas seisab. (Tupsmannile ja Fritzule) Ma ei lase teid mitte ära!

Liisa (tuleb pah. keskkusest).

6. stendus.

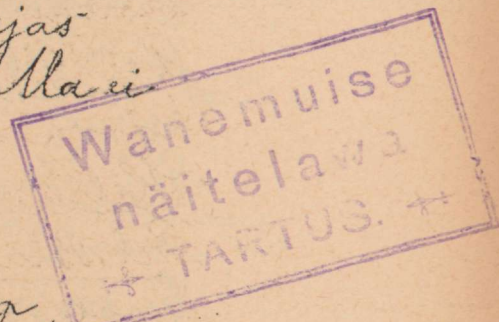
Liisa. Armuline preili, härra Tupsman on väljas.

Tupsman. Mis, väljas on üks Tupsman?

Pr. Blumenbl. Ja mis see inimene tahab?

Liisa. See inimene tuleb härra Sendeli poolt.

Kilian. Mina tulen härra Sendeli

112.
poolt. See on risti vastuoksa.

Pol. Blumenb. (Liisale). Siis minu ^{kadipoeg} ~~saajad~~
kane on selle inimese minu poole
saatnud?

Kilian (prl. Blumenblat'ile). ^{Tädipoeg} ~~Jugendland~~
saatis mind, ja see tüdruk ütleb, et ta
ühe inimese on saatnud, see on ju
risti vastuoksa.

Liisa. Ta soovib, et armuline preili
teda oma majasse lubaks tulla, sest
temale on käsk antud preili Sendeli
(näitab Fritzu pääle) järele valvata
ja selle üle härra Sendelile teatust
viia.

Pol. Blumenbl. (meelde tuleta des). Tüps-
mann? - Ah, nüüd tuleb mulle meelde.
See on ju tema sell, keda ta mulle sa-
gedasti kui korraliku inimese eskuju
on kütanud, keda ta usaldada võib
nagu isernast - o, tulgu aga sisse,
tere tulemast!

Liisa (pah. keskussest ära).

Tüpsmann (Fritzule). Nüüd tuleb
välja kui tubli ma olen! Aga

Tupsu-mami ootari ma huvitusega.

Kilian See on ju kõik risti vastuonsa!

Pr. Blumenbl. (pahaselt Kilianile). Mitte sõna enam! (Tupsu-mamile) Minu lepitamise plaanide jaoks on parem, et härra Tupsu-mam tuleb, kui härra Sander ise oleks tulnud.

Tupsu-mam See oleks igatahes see kõige parem oleks.

Sonders ja Liisa (tulevad pah. keskkusest).

7. etendus.

Endised. Sonders. Liisa.

Sonders (keda Liisa sisse juhatab, pol. Blumenblattile). Armuline preili -

Pr. Blumenbl. (Sondersile). Ma rõõmistan väga, et teid isiklikult tundma õpin. (Esitleb teda Tupsu-mamile, keda ta Sondersiko peab. Kui Tupsu-mami ja Sondersile, keda ta Tupsu-mamiko peab, Tupsu-mami kui Sondersi, see tähendab ümberpöörduvalt). Siin härra Tupsu-mam, siin härra Sonders - aga härrad tunnevad vist juba üksteist?

Sonders ja Tupsu-mam (kumardavad).

wastastikku wäga wöörastawalt).

Sonders. Mul ei ole aau seda härra Son-
dersi -

Tupsmann Ja minul ei ole aau seda
härra Tupsmanni tunda.

Hilian (kes pah. pool seisab Sondersi
wahtides, kes par. pool seisab). Seda peak-
sin ma ju - see on ju -

Sonders (enesele). Siin on keegi minu
nime all. Skuidas tema aga minu
Marie saatjaks on saanud? (Looriga
kaetud Fritzu poole woadates.) Tä ei
anna mulle ühtegi märki -!

Pr. Blumenbl. (Sondersile). Kas minu
kädi poeg Sindel minu poole tuleb?

Sonders. Ma arwan, mitte nii pea. (ene-
sele) Ma loodan seda wäheimalt.

Pr. Blumenbl. (Tupsmanni poole pöör-
des). Näete nüüd, härra Sonders - (wäi-
gib Tupsmanniga tasa edasi)

Hilian. Ah, see oleks temp! (Skilib Son-
dersi lähemale)

Sonders (tarwitab silmapilku, kus pr. Blu-
menblatt Tupsmanniga wägib, hüüab

poole häälega pah. nuka põäl seisja
Fritzu poole, keda ta Marius peab). Ma-
rie! (Ta annab märkide kaudu mõista,
et ta mitte aru ei saa, kuidas temal
niisugune saatja võib olla.)

Fritz (kes seda märkab, enesele). Mina
ennast ei liiguta!

Sonders (enesele). Kui ta ongi loori eest
ära võtaks, et ma tema pilkudest lu-
geda võiksin!

Kilian (Sondersil kraest kimmi haava-
tes). See on see õige! Käes, pettus, wigur-
damine!

Sonders (Kilianil tagasi tõngates). Kui-
das teie julgete?!

Pol. Blumenbl. (Kilianil habernatuse
üle pshane). Mis see tähendab?

Kilian. Arinuline prilli, (Sondersi
põiale näidates) see on teile wigurit
mänginud, jün ei ole Tüps marmist
mitte lõhnagi!

Sonders. Mis see mees tahab? Kes teie
olete?

Pol. Blumenbl. (Sondersile). Mis, teie ei

116.
tume teda? Ja tema ütles ennast
härra Lendeli tenri olevat! See on pettus!
See on pettus! Liisa, saada kohe linna-
waht sisse!

Liisa (pah. Keskuksest ära).

Tupsmann (Fritzule). Nüüd algab tants
pääle, selle aja sees saame meie õhku!

Hilian (prl. Blumenblattele). Armuline
laseb linnawahti tuua, ma ei taha
uskuda -

Prl. Blumenbl. (wihaselt). Tõie häbemata-
tus peab teile kallio maksma mine-
ma!

Hilian. Kes on häbemata? (Londersi
poole tähendades.) See on häbemata,
sest tema ei ole Tupsmanni lõhna-
gi! (Tupsmanni pääle näidates.) See
on häbemata, sest tema ei ole oma
arwet oändanud mitte kriipsugi! -
Aga minas see on eht!

Linnawaht (tuleb pah. Keskuksest).

8. stendus.

Endised. Linnawaht.

Linnawaht. Ma pean kedagi wälja

wiskama?

117.

Pol. Blumenbl. (Hiliani pääle näidates).

Wötr see petis kinni!

Hilian. Mis?!

Tupsmann (tasa Fritzule). Selle wähe sees pistame plekku!

Hilian. Tüe soodate mulle linnawahti kaala, siin kubiseb kilmidest, mina olen wast ainuke ne õige inimene terwes toas, ja mind wüte tüe kinni - ah, see on iht!

Linnawaht. Ärge palju tembutage!

Hilian (kuna linnawaht teda pah. kesk-ukse poole wiib). Tüi seda minu härra näeko! Linnawaht - arimas linnawaht!

Fritz ja Tupsmann (on niasamati selle ukse poole hiilinud, et segaduse ajal wälja lipsata).

Liisa (teleb pah. keskkuksest).

9. etendus.

Endised. Liisa.

Liisa. Härra Sendel on siin.

Tupsmann, Fritz ja Sonders (kohkuwad; igauks enesle). Härra Sendel -?!!

118.
Kõik kolm (tormavad ühekooriga Londoni paremast keskusest, Tupsmanni paremalt poolt küljusest ja Fritz paheimalt poolt küljusest ära).

Kilian. See on tore!

Lüsa. Aga prilli - (ruttab Fritzule järel)

Pr. Blumenbl. Minu kädipoeg - kõik jooksevad ära - ?

Sendel, Mad. Knorr, Marie, pr. Fischer (ilma kübarata ja mantlita, ainult tannu ja salliga, tulevad pak. keskusest).

10. etendus:

Pr. Blumenblatt, Linnavaht, Kilian, Mad. Knorr, Pr. Fischer, Marie, Sendel (mõlemate prouadega käe all kinni sisse astudes). Täditütud, siin me oleme! - Mis see on? Linnavaht hoiab minu Kiliani kraest kinni?

Pr. Blumenbl. (Kiliani poole tähelepanu). See on süis - ?

Kilian (Sendelile). Ütelge temale, kes ma olen!

Sendel (prl. Blumenblattile). Minu rumal
kojamees!

Kilian (prl. Blumenblattile). Näete nüüd,
minu härra täditütar! (Sendelile) Kus
teil on sell, kelle nimi Tupsmann on?

Sendel. Ja.

Kilian. Ja kus see Tupsmann on?

Sendel. Kodus äris.

Kilian (prl. Blumenblattile). Näete nüüd,
minu härra täditütar!

Sendel (prl. Blumenblattile). Aga nüüd
ütte mulle -

Kilian (Sendelile wähele rääkides).

Rahu! Kas see ei ole nüüd wale paar,
keda teie siia saatsite?

Sendel. Ja nüüdugi!

Kilian (prl. Blumenblattile). Näete
nüüd, minu härra täditütar!

Prl. Blumenbl. Ja, kui nõnda on -

Sendel (prl. Blumenblattile). Nüüd
pean ma aga kõige peält sulle
oma pruuti ja tema sõpra proua
Fischerit sitelena.

Prl. Blumenbl. Ah, wäga rõõmustan!

120.
Pr. Fischer ja mad. Knorr. Koormustame
väga selle aru üle!

Sendel. Homme on minu pool kodus-
pulm!

Pr. Blumenbl. Sa tead, mina ei lähe
ühtegi pulma, sest minu saatus -
(Muskab tubakat) Aga kuidas see
nii ruttu tuleb?

Sendel. Ja, mina ei lahku enam
oma morsja kõrvalt, on põhjusid -

Mad. Knorr (tasa Sendelile). ärge
mulle ometi häbi tehke!

Sendel (Kilianile). Sina sõidad nüüd
kohe minu poole koju, kihutad kõik
üles, et ruttu pulma vastu valmis-
tataks. (Mõlematele prouadele) Mäie
sõime siin minu käditütre pool õhtut
ja sõidame siis kohe järele. (Kilianile)
Päikse tõusu ajal jõname järele!

Kilian. Saab kõik korinatatud, aga -

Pr. Blumenbl (Kilianile). Armas
sõber, võtke see, sest et teile üleskohut
tehti. (Annab talle raha)

Kilian. Tee saate nüüd asiast aru,

121.
sellest on mulle nüüd küllalt! (Wõtub
raha, Sendelile) Aga ütlege tennale weel,
Sendel. Et sina esil oled!

Lilian (tahab Sendelile midagi ütelda,
surub uga tagasi). Tui käditütar
saab sellest aru, sellest on mulle küllalt.
(Läheb pah. keskkusest ära)

11. etendus.

Endised, ilma Liliannaita.

Pr. Blumenbl. Aga kuidas see siis on?
Sina ei ole siis mitte oma kasutütart
minu juurde saotnud?

Sendel (Marie päle näidates). Ei, siin
toon ma sulle selle üleannetu ja an-
nan ta sinu hoolde alla.

Marie. Armas tädi (Sendel tema
käti.)

Pr. Blumenbl. (Sendelile). Mis inime-
sed need siis vieti oliwad?

Sendel. Seda minari tea.

Pr. Blumenbl. Nad on weel siin.

Sendel. So? Nende käest pean ma
ju andeks paluma.

Pr. Blumenbl. Kui nad kuulsiwad, et

122.
sina tuleb, pistsiwad nad igu
uksest minema.

Sendel. See on naljakas!

Liisa (üks loor käes, tuleb pah. poolt
küljeksst).

12. etendus.

Endised. Liisa.

Liisa. Preili Sendel jooksis kollasesse
tuppa ja pani ukse seestpoolt riivi.
Ta ei tee milgi tingimisel ust lahti.
Loor tema kübara päält jäi ukse
lingi külge rippuma.

Pr. Blumenbl. (Sendelile). Mis-
selle kohta ütlete?

Sendel. Hm! Hm!

Pr. Fischer (loori waadates). See on ju
minu loor!

Mad. Knorr (ka loori waadates).

Tõesti, siin on plekk!

Pr. Fischer. Kas sellel inimesel ei ol-
nud ka veel niisugune mantel, nagu
(Marie pääle näidates), sellel preilil
siin?

Pr. Blumenbl. Ja, just nagu see!

Mad. Knorr. Need mõlemad on minu
poolest ostetud.

Pol. Fischer (prl. Blumenblattile). Teate,
see on minu käest hõbemata kombineeritud
varastatud!

Sendel. Siin peame otsa kätte saama.
(Liisale) Mamsel, pange selle toa ukse,
kus see inimene sees on, ruttu väljast
poolt riivi!

Liisa. Kohe. (Lähel pah. poole ära)

Sendel. Ja siis - ehake, linnavaht!

Linnavaht. Peie käsete?

Sendel. Põoge omaie abi ja pange
majaukse väljast poolt kinni!

Linnavaht. Väga häa! (Lähel pah.
keskusest ära.)

Pol. Blumenblatt. Ma värisen!

Sendel. Pülge, minu daamid, siin on
ühe kuulmata ketmusega tegemist!
(Lähel ühes teistega par. poole ära.)

(Esirii.)

Muridatus.

Präili Blumenblatti maja aed. Täga-
sein as aiavüür. Parimat kätt maja-
külg, Klaasoknatega. Läbi akna on
nimetatud kollasesse tuppä näha, kus
tuld üleväl ei ole.

(On päris-pime)

13. etendus.Tupsman (üks).

Tupsman (pah. poolt tayast külles).
 Atjata, üht kohta, kuhu punsepp au-
 gu on jätnud, ei ole leida. Äranetatud
 olgu lükssepp, kes selle värava riivid
 valmistanud! Kolm korda äranetatud
 olgu müürsepp, kes selle aiale valli üm-
 ber on ehitanud, ja sadaviskümmend
 korda äranetatud olgu need poolteist
 tsentneri kehavarastust, mis mind keela-
 vad hirmu tiivul üle müüri kukerpalli
 lendamast! Jgas varjus näen ma
 Lendeli, terve loodus on minu jaoks
 nagu hirmutis, ja selle nimi on Lendel.
 Nõnda ei ole veel ükski kompanjon kim-

bus-sõnnud! See müüs ¹²⁵ peab Hiina müüri-
ga kangelalt sugulane olema! - ma pean
siisgi veel kord - (Katsub müüri peäle
ronida). Liiga kõrge, ma ei saa üles ronida.

Fritz (naesterahwa mõntrliiga ja kübara-
ga, avab allu, akna ja waatab wälja).

14. etendus.

Tupsmann. Fritz.

Fritz. Liiga kõrge, ma ei saa allu ronida.

Tupsmann. Fritz, kas teie olete?

Fritz. Ja, mina olen. Härra Tupsmann,
kas teie olete?

Tupsmann. Ja, mina olen.

Fritz. Aidake mind, ma kardan iga
silmapilk, et üks sisse murtaakse ja
mind peremehe ette tiritakse.

Tupsmann. Minul on seesama hirm.

Fritz. Meie oleme siis esiotsa kadunud.

Tupsmann. Kui mitte mõni redel kae-
rast ei kuku, kui mitte mõne imeteo
läbi ^{õhku} redelipulkasid ei sünni, pääst-
mata kadunud!

Fritz (aknast wälja kumardades). Kugi

tuleb!

126.

Tupsmann (kohkub). Sendel! (Peidab
ennast pah. poole pöõsa taga ära.)
Sonders (tuleb ühe redeliga paremalt
poolt eest).

15. stendus.

Endised. Sonders. Siis Sendel,
linnawaht, inimised majas akna
taga.

Sonders. See oli leidus-parajal ajal,
selle redeliga saan ma üle müüri, siis
tuleb parajat silmapilku kannatli-
kult ära oodata, kus ma oma Mariele
läheneda võin (Tahab müüri juurde
minna.)

Tupsmann (enesele). Pean ma temaga
rääkima hakkama?

Fritz. Pst! Pst!

Sonders. Käib see minu kohta - ? (Waa-
tab akna poole üles.) Üks-naesterahwas -
petab mind pimedus?! Ei, Marie, sina
oled, minu armas Marie!

Fritz (tasase, moonutatud häälega). Ja!

Tupsmann (enesele). See ei ole sedawiisi küll

Keegi muu kui härra ¹²⁵Sonders.

Sonders. O, tule alla, redel peab sind minu kaenlasse tooma ja siis meid mõlemaid vabadusesse viima!

Fritz (nagu enne). Olgu siis!

Sonders (parelt redeli maha najales. Roni aga julgesti aknast välja!

Fritz (ronib aknast välja redeli päale, Sondersile). Ära sa aga siia poole waata - (võtab redeli jalgade vahelt ja lasub seda viisi liugu alla)

Sonders. Ära kardama hoiaks redelit.

Ja eks ole, armas Marie, paberite pakk, mis laulatuseks tarvis, on sul käes?

Fritz. Ei ole!

Sonders (kohkudes). Kuhu sa ta siis jätsid?

Fritz (anna poole üles näidates). Siin -

Sonders. Unustasid üles? Selle pean ma ära tooma. (Ronib redelit mööda üles ja lähleb aknast sisse)

Fritz. Paremat kätt laua pääl! (Kui Sonders aknast sisse roninud) Ruttu,

128.
Tupsmann, redel on käes!

Tupsmann (väljatulles). Ligimise m-
mastus hakkab enese juures pääle.

Fritz (redelit müüri juurde kandes). Mi-
na ajan Marie preili kallikese lõksu-
se on kasu selle eest, et ta mind alati
rumalaks poisiks nimetab. (On ühes
Tupsmanniga redeli müüri najale pan-
nud.)

Tupsmann. Mina ronin es.

Fritz. Aga ruttu!

Tupsmann ronib redelit mööda ruttu
üles müüri pääle ja jääb sinna katsu-
ratsi istuma.) Ronige järel, Fritz!
(Kuu tuleb pilvide tagast välja.)
(Läheb valgemaks.)

Fritz (ka ruttu üles ronides). Siin ma
olengi! (Kui ta üleval on, ajab naes-
terohva mantli seljast maha, võtab
kübara pääst ja keerab mõlemad
kompsu.)

Tupsmann. Mis te nüüd teete?

Fritz. Kannatust, nüüd ei või
meile enam midagi juhtuda.

Sonders (akna pihta koputades). Marie!

Mina ei leia seda pakki!

Fritz (loomulikku häälegas. Tee ei leia teda? Noh, siis võtke seniko see! (Wis-
kab mantli ja kübara kompsu aknast
sisse ja istub katsiratsi müüri peäle.)

Sonders. Mis ma näen, üks-meesterak-
was-? Mind on hirmsasti petetud!

Tupsmann. Nüüd tõmbame redeli üles
ja laseme teiselt poolt alla. (Teeb seda
Fritzu abiga.)

Sonders. Redel - kus on redel -? (Haarab
aknast välja ja märkab, et redel ära
on viidud.) Võtku pagan!

(Majas on häälesid kuulda)

Sonders. Tuldakse!

(On kuulda, kuidas toauks-sisse mur-
takse.)

Sindel limnavaht ja veel paar ini-
mest (ilmuwad tuledega tuppas).

Sindel. See on üks-mees!

Limnavaht. Võtke aga kinni!

Sindel. Härra Sonders! Tulise pihta,
nüüd lähel mul luguliiga kirjuko!

130.
Linnawaht ja teised. Wõtke kinni
Wõtke aaga kinni!

Fritz. Tä on meil juba käes! See on
üks tükk!

№ 7. Muusika.

Tupsman ja Fritz (kaowad selajal,
kui taas segadus on, teisele poole
müüri ära).

(Eesrüües)

Keljas-waatus.

Uulits- Lendeli maja es. Teisel pool
küljes- es- Lendeli maja. Maja alumisel
korrval poodi ukse- siddiga: „Lendeli ko-
lonial- kauplus.“ Poodiuksest tagapool
majauks.

(Humwalgus.)

1. etendus.

Helian. Siis- gertrud seest.

Helian (tuleb par. poolt korrvalt). Ah-
terw tee magasin suurepäraliselt!
(haigutab) ja olen nüüd nõndak nägu
päise päewa ajal! — See on ju meie maja
— õige — ma pean kōlistama. (otsib ukse
korrvalt). Mis see siis on? Ei ole kella.
Ah, miks maha, siin ei ole weel kojameest,
need on küll kulturas tublisti maha
jäänud! (Koputab ukse pihta) He, tehke
lahki! (Koputab kowimini) Tehke lahti!
— Keegi ei kuule! — Hui ma ainult peres-
manda soaksin üles ajada, see on
ainuke inimene, kes mind siin majas
tunneb. Hüümati ei lase nad mind sissegi!

Ma viskan liivaterakesega akna
 pihta. (Wõtab maast ja viskab akna
 pihta) Keegi ei kuule! Ma pean ki-
 wikesse wõtma. (Wõtab maast ja viskab
 akna pihta) Midagi ei aita! Ma
 pean suurema kiwiga katsuma. (Wõtab
 maast ja viskab akna pihta - akna-
 klaas lähel katki ja killud kukuvad
 alla.) (Sest on Gertrudi karjatust kuulda).
 Ma arwan, nüüd kuulis mind keegi!
 Emand. Gertrud! Emand Gertrud!
 Gertrud (seest). Kus põleb?
 Hilian. Mitte kusgil! Tülge uga
 akna juude!
 Gertrud (sõtanu pääs; waatab aknast
 välja).

2. etendus.

Hilian. Gertrud.

Gertrud. Mis siis on, jumala pärast?

Hilian. Olge nõnda häa ja tehke mul-
 le uus-lakki.

Gertrud. Häberrata inimene, kes teie
 olete?

Hilian. Mina olen uus-majakoija,

Hilian.

Gertrud. Ehmata kas või surmako!

Hilian. Surmast ei ole juttugi, pulmad tulewad! Emme koitu tuleb peremes koju.

Gertrud. Siis ta jõi wast pärast purju, kui mina ära tulin, oli ta kaine. Tähke aga uks-lahti!

Gertrud. Mul käis luist-kontest löbi, see on ju hirmus, mis-nisugune inimene õieti mõtleb? (Läheb uksides aknalt ära.)

Hilian. See tuleb sellest, kui majas kojameest ei ole. Mulle on see üks puhas, mina ei maksa seda aknaaklaasi mitte wälja. Ma arwan, ta tuleb juba.

Gertrud. (awab seestpoolt majaukse ja uksel säääl juures.) Seda ma ütlen peremehle, kas see õige tegu on, teist inimest nõnda uue päält -

Hilian. (wäljas ukse pääl seisest.) Jikka rahulikult, imand Gertrud!

Gertrud. (seestpoolt, nagu emegi.) See ei ole kellegi wiis - hilja õõsi - see chimatus -

Kilian (väljast poolt). Waadake wi-
hastamine teie teie wiga.

(Majauks lähed lahti)

Kilian (astub sisse).

Gertrud (seest poolt, kumma taust kinnri
paneel). Küll me naemes, mis pere-
mees selle kohta ütleb, seda ma nõn-
dawisi ei jäta.

Kilian (seest poolt). Ah, jätkke järele!
(Molemad lähewad kõneldes kaugemale.)

Fritz ja Tupsmann (tulewad par-
poolt tagast).

3. etendus.

Fritz. Tupsmann.

Tupsmann. Kas kuulsite, Fritz? Kui
kukk mitte walesti ei laulnud, siis
on hommik tulemas.

Fritz. Pole wiga, meie oleme jälle siin,
meie võime ütelda, meie oleme oma
sibi kätte saanud.

Tupsmann. Ja, mis-sihi siis õieti,
kui seda päris waadata?

Fritz. Noh, meie tegime ühe tüki ja
tuleme niisama targalt tagasi, kui

me ära lüksime.

Tupsmann. Nüüd küsin ma aga, kas
nüsugune tükk ka maksab, kui seda
ühe hirmuga, kolme kokkumisega, viie
wiperusega ja seitsme surmähädaga pead
tasuma? Kas nüsugune kaup si ole
palju rumalam, kui poole karbi kilude
est kümme guldinat maksta?

Fritz. Mina olen weel liiga noor, et selle
üle otsustada.

Tupsmann. Ah - mina olen koguni
otsas-hingeliigutustest!

Fritz. Mina ka, ja minule on see palju
kardetavam, sest et mul praegu kõvasti
kassu aeg on. Katsume, et sängi saame.
Kas ma pean ukse pihta põrutama?

Tupsmann. Mis weel! Meie hiilime taskesti
poodi ja tukume natukene letti pääl. Kaks
tunni pärast tuleb nii kui nii pood lahti
teha. Wõti on mul kaasas (otsib taskutes).
Siin - si, siin - wõi siin - wõtku pagan,
ma olen wõtnud ära kaotanud!

Fritz. Olge nõnda hääd!

Tupsmann. Kui woorimehele, kes meid siia

136.
tõi, oma kõberusi kasuks andsin, on ta
mul taskust välja kukkunud.

Fritz. Noh, see ei ole ju kolme sada sam-
nugi siit emal, oodake, ma lähentaga-
si, ma tean seda kohta karvapäält,
ma liian ta rätte. (Lähel par. poole ta-
ga ära)

4. stendus.

Pupsmann (üksi).

Pupsmann. Nüüd olen ma seda õnne
maitanud, pagana poiss olla, ja ter-
ve kassu sellest õnnest on see, et ma
millegi hinnast enam pagana
poiss ei tahaks olla. Sellile ei kõlba
see mitte. See on minu meelest niisama-
ki, nagu meie preili, kes alati ütleb
„see ei kõlba mitte“ - ja süügi - ähtelugu
juhtub ilmas asju, mis mitte ei kõlba.

Aeg. Laul.

Kord keegi sai laenata protsendita,
ja maksmise varstigi unustas ta!
Siis laenaja tuli ja manitses-meest,
Et häbi saaks vähegi laiskusest!
Luid selle kõist tublist' sai kurgutada

15t.
Ja lõpuks veel väljagi visata ta!
Nüüd saigesti lugu nü hull -
Ohk põrmu ei kolba see küll!

(Kohalikud naljasalmid)

(Lähel par. poole äras)
Kraps ja Rabe (tulevad puh. poolt
tagast, Rabel väike latern käes, Krap-
sil mantel ümber ja näokate us).

5. stendus.

Kraps. Rabe.

Rabe. Mulle näitab, poiss, sa värisid?

Kraps. Ei, ma klõbistan ainult ham-
mastega.

Rabe. Jänesejalg, sa oleksid pidanud
mind nägema, kui saigidasti mina -

Kraps. Leda ma usun, aga sina
jätame see teiseks korra. -

Rabe. Kas sa ei häbene? Poisil on
tore mõte, poodi võtmest wana sisse
mudelit teha, ja teo kordas aatmise
juures kaotab ta julguse.

Kraps. See on ainult kants, waata,
üks teine kord -

Rabe. Midagi, võta latern ja näita

mulle tuld! 138.

Kraps (värisedes laternat wõttes)

Waata, wemmas -

Rabe. Ruttu tööle! (Keerab järgmise kõnelemise ajal poodi ukse kangide lukud lahti.)

Tupsmann ja Fritz (tulwad paar poolt tagast ja näewad, mis poodi ukse juures toimub.)

6. etendus.

Endised Tupsmann, Fritz.

Tupsmann ja Fritz (Kokkuniult ja tase häälega). Mis see on - ?

Rabe (ilmsa et neid märkaks, wäsi toimetades). Iis näita omuti tuld siia poole, kas sa ei näe? Nurr-haha - mistarwis sa, pumpäi, omale näokatte ette paned?

Kraps. Kui halvasti läheb, meid keegi näeb ja min põgenema peame. Minu nägu tuntuks siin majas väga hästi.

Rabe (triebühe poole ust lahti). Uks on lahti, nüüd sisse ja kõige peält kas -

sole wõõrsile. Anna ¹⁰⁹ mulle latern, -
kirjutusetuba on taga pahemat kätt?

Kraps (teniale laternat andes). Ja
Tupsmann ja Fritz (on suure imeste-
sega ettepoole tulnud).

Tupsmann. Fritz!
Fritz. Tupsmann! } (korraga.)

Kraps. Aga venmas, jätame see teiseks-
korraks.

Rabe. See oleks tore! Poole tee päält
tagasi pöörduda! Lina jääb siia veel
paariks minutiks seisma ja waatad
ümber, kas meie kolistamise pääle
kusgil tuld ei ilmu, siis tuleb sa mulle
järele. Aga ära uneti wärise, jänese-
jalg! Nüüd pääs, naps-kõhus ja pistol
tassus, siis lähed kõik hästi! (Lähed
poodis)

7. etendus.

Endised, ilma Rabeita.

Kraps. Ma ei kuulnud mitte ühte
sõna, mis ta ütles - see hirm! Ma
uskusin, et mul andi õn, aga ma ei
kõlbaselle uneti pääle! Kuu ta wähe-

140.
malt - ma ütlen ju - oleks parem
olnud, heime kord -

Tupsmann (teda kõrist kimmi haara-
tes). Ei, nüüd on kõige parem!

Kraps. Helderus!

Fritz (on ka temast kimmi haaranud).

Wah, woi -

Tupsmann. Ma kågistan sind ära!

Kraps. Härra Tupsmann, musje

Fritz -

Tupsmann. See on ju -

Kraps (näokate ära wõttes). Maja-
hoidja - Kraps.

Tupsmann ja Fritz. Siina kelm!

Kraps. Ma tahan omusaks inime-
seks saada.

Tupsmann. Ma näen, sa oled pa-
rajasti just tee pääl sinna pool!

Kraps. See oli minu algus.

Fritz. No ja, ta on alles algaja,
küll asi aja jooksul edeneb.

Kraps. Ja minu lõpp - nü tõesti
kui halastust!

Fritz (Tupsm-le). Laseme ta jooksta!

Püpsmann. Seda peame nüüd küll tege-
ma, sest muudu ta hõikab selle teise
säält välja. (Krapsile) Linnu mantel,
kübar ja näokate riia!

Kraps. Lähke, siin on kõik, armas,
kallis, hää härra Püpsmann! (Annab
nõutud asjad temale)

Püpsmann. Nüüd kasi minema!

Kraps. Oh jumal - (tema kätt suudeldes)
teie ei risu mitte, aga ma saan nüüd
hirmus auusaks! (jookseb tagapoole
pah. kätt äras)

8. etendus.

Ündised, ilma Krapsita. Kabe
seest.

Püpsmann. Selle auusa mehe saavad
nad juba tema seltsimehe tunnistuse
järele kätte. (ajab omale Krapsi mant-
li selga ja paneb tema kübara pähe.)

Fritz. Mis teie nüüd teete?

Püpsmann. Selle teise pean ma kätte
saama.

Fritz. Paneme pooldiurse kimmi, siis on
ta lõksus.

142.
Tupsmann. Et ta sees mõne ukse sisse
murrab, mõne inimese maha laseb ja
riimaks ometi välja pääseb. Ei, ma
teen juba, mis ma teen. Hooge agu
seni võvab üles ja hooge ruttu po-
litsei.

Fritz. Hää. See on aga õnn-õnna-
ärklikambri oleksime meile
murdvarguse ilusasti läbi maganud.

Tupsmann. Nüüd oli sellest tükist
ometi midagi kasu!

Rabe (seest, ukse lähedale tules). Ku-
hu pagan sa nii kaua jääd?

Tupsmann (paneel näokatte ette, muude-
tud häälega). Ma tulen juba, ma tulen
juba! (Annab Fritzule märku, et see ära
ruttama peaks, ja lähed siis-poodi.)

Fritz (joosseb taga par. poole ära).

(Eesrüües)

Mundatus.

Sendeli tuba. Paremat kätt ukse. Kes-
kel ukse, mis alla poodi müüb. Paremat

Kätt espool seisab hõbeasjade kapp.
 Pah. espool aken kardinatega. Kes-
 kuse kõrval lendeli voodi.

9. etendus.

Skilian (üks).

Skilian (tuleb tulega par. poolt). Wal-
 mista siis nüüd putnude ette, pereemand
 poeb oma tuppä luku taha, ei kuula
 põrmugi, mis ma ütlen, ja söimab nii
 kama kui ta norrkama hakkab. Hõõ-
 gitüdru ku leidsin üles - oh, sellel mee-
 senäol on eht uri! Ma pean üttema,
 seda ei ole ma veel näinud. Kui ma
 oma tuba teaksin, lähaksin ma ka
 magama. Ma võiksin küll peremehet
 voodisse heita, aga kes teab, kas ta seda
 pahaks ei pane. Läheb ehk säääl leentoo-
 lis ka. (Pägapool on krabinat kuulda.)
 Mis see siis oli? - Ah, ma tean juba, -
 mitte midagi ei olnud. On päris hull
 üks üleväl olla niusuguse uuises
 majas. (Krabin kordub.) Nüüd oli aga
 ja, tõesti oli midagi. See kostab sääält
 alt üles. Inimene, või naine - mis sääält

144.
tuleb? Kui see inimene on - o, siis
olen ma mees, kel julgust on, kui
see aga waim on, - siis on minu lugu
lauldud! Waim on mulle wähe wõrras
(Kustutab tule ära ja waatab kartli-
kult ümber.) Kuhu ma siis - ? Aha!
(Jookseb akna juurde ja istub akna-
laua peäle, nõnda et kardinad teda
warjavad.) (Wäljas on tumedaid hääl-
kuulda.)

Rabe ja Tupsmann (mantli, nõokatte,
kübara ja laternaga, tulewad kirkuar-
wul keskkusest).

10. etendus.

Rabe. Tupsmann. Kiliaan.

Kiliaan (aknakardinate tagast wälja
maadates, hirmuga enesile). Kergesti as-
tuwad, need) ei kuulegi, need on waimud!

Rabe. Tõepoolest, poiss, seda ma sinu
poolt ei oodanud! See on julgustikk,
sina sisse tungida, ja sina soowitasid
seda!

Tupsmann. See on hõbeasjade kapi pä-
rast. Saäl ta on! (Paremat kätt ettepoole

näidates.)

Rabe. Mina onalt poolt teen siis ikka häämelega minekut, kui raha käes on - sest ainult raha - raha -

Lilian (enesel). Nad otsivad raha, need on inimesed.

Rabe. Väartarjadega ei tee ma mitte nii häämelega tegemist. (Wõtab Tups = manni käest laterna ja läheb kapi poole.)

Tupsmann. Ah, mis! Hobedat ei või ka põlata, mida rohkem, seda parem, kunagi ei saa küllalt!

Lilian (enesel). Neile ei saa kunagi küllalt - need on inimesed.

Rabe. Wõti hakkab, kraamime välja (awab kapiukse) Ma wõtsin poodist koti kaasa - kopi sinna kõik sisse! (Wiskab tema kätte ühe koti, wõtab siis kapist kohwimasina, lihtroid, lusikaid jne. välja ja annab Tups = manni kätte, kes näeb kotti kopib.)

Lilian (enesel). Nad kopivad kotti - need on inimesed - aga missugused!

146.
Rabe. Aga ruttu!

Tupsmann (kõrvale). Aga segamööda, ütlen viina! Ma pean teda kinni pidama, kuni Fritz politseiga tuleb.

Rabe (naljatas). Ühe kõhvilusika peaksime talle alles jätma - mälestuseks.

Kilian (enesle). Sellel on ometi veel inimese süda rinnas.

Tupsmann. Ah mis, kõik kaasa, teised toas on ka midagi!

Kilian. See näokattega on päris - rannasarvik!

Rabe. Ei, see oleks kardetaw! Ma hakkam juba rahutuks-minemise ja see on ikka märgiks, et -

Kilian (enesle). See võib veel meelt parandada.

Tupsmann. Kell sääl sees, seda ei peaks meie maha jätma!

Kilian (enesle). See on mõru poiss!

Rabe. Midagi enam, meie peame minema! (Yääb seismas) Kas sa kuul = led? (Skullab põnewalt.)

Tupsmann. Ei ole midagi, ei või mi =

Dagi olla.

Kilian (Tupsmanni üle vihasdades, kätt rusikasse tõmmates enesle). Kui ma aga selle - (ajab kogemata lillepoti akna päält maha)

Rabe. Ahnast tulidakse sisse - ruttu plehku! (Joosseb keskusest ära)

Tupsmanni enesle). Sa ei pea minn käest pääsema! (Jätab koti maha ja joosseb Rabele järele.)

Kilian (Kargab oma peidupaigast välja ja haarab Tupsmannil kraest kinnil) Kui see parajasti läve pääl on).

Tupsmann. Kumb! Mis see on?!

Kilian. On ta mul kord käes! (Pörib teda ettepoole.)

Tupsmann. Laske lahti, ütlen ma, see teine on ju -

Kilian. Näppaja, kelle juures paranemise lootust on, - siin aga oled nurjatu -

Tupsmann. Püü kähgistate mind ära appi! Appi!

Kilian. Mul kaob südamehäie pärast

148.
jõud ära - appi! Appi!
Mõlemad. Appi! Appi!

Sendel, Mad. Knorr, pr. Fischer, Fritz la
ternuga, Sonders ja Marie (tulevad
pah. poolt.)

(Tuba lähel walgeks.)

II. etendus.

Endised. Sendel. Mad. Knorr. Pr.
Fischer. Fritz. Sonders. Marie.

Fritz. Rõõwel on käes, linna wahid
wõtsiwad ta kinni! (Panab pah. pool
laua pääl tule põlema)

Kilian. Minu käes on õige waras!

Sendel. Mis temp see siin siis on?!

Tupsmann (näokatet ära wõttes). Pe-
remees -

Sendel (Kilianile, kes Tupsmanni ikka
wel kinni hoida tahab, emale wõruda-
des). Hoi sta sina emast, aga mitte
seda säääl! (Tupsmannile) Fritz jutro-
tas mulle kõik ära - tule mu rüüma-
le, tubli poiss! (Kaisutab Tupsmanni)

Kilian. Tä Kaisutab kättesaadud kel-
mi - see on eht!

149.
Fritz (mad. Knorrile, paludes). Ärge
midagi jutustage, perenaene!

Mad. Knorr (Fritzu ära tundes). Ah,
see on liig!

Kilian (Sendelile). Aga wõid ake ometi,
kuidas ta teie hõbedasjad -

Sendel. Selle hõbedaga on ta mulle oma
trunduse kulda näidanud!

Kilian. See on eht!

Pr. Fischer ja mad. Knorr (Tupsmanni
ära tundes). Mis see siis on? See on ju -

Sendel (mad. Knorrile ja pr. Fischerile
Tupsmanni esiteledes). Minu endine

sell, praegune kompanjon, härra
Tupsmann, kes minu äraoleku ajal
minu maja nii truult walwanud on.

Pr. Fischer ja mad. Knorr (Sendelile).

lubage, see on ju -

Kilian (prouale). O, ütlege teie temale
seda, minu sõnu ta ei usu!

Tupsm. (arglikult ja kimbatuses, paludes
tasa pr. Fischerile ja mad. Knorrile).

ärge midagi jutustage - halastage,
armulised prouad!

150. Mis? (Sendelile)
Pr. Fischer (kurjalt). See on see inimene
kes julges -

Tupsmann (kes rutulisele otsusele
jõudnud, räägib wabeles). Ja, mina
olen see, kes julges - kui teie, peremehe
härra, mind kord linna saatsite, jul-
gesin mind seda ilusat leske armas-
tama hakata, ja nüüd, kui kompan-
jõn, julgen ma oma südant ja kätt
teie jälgade ette panna.

Pr. Fischer (kellele see ootamata tuli).
Kuidas? Kui see teie poolt tõsi
oleks -

Tupsmann. Nii tõesti, kui ma
Tupsmann olen.

Sendel. Noh, see rõõmustab mind!

Sonders (hoiab Marie ümber kin-
ni).

Kilian (Sendelile). Aga armuline
härra -

Sendel. Veel üks sõnaja ma kihu-
tan teid teenistusest minema!

Kilian (kui ta ümber pöörab,
näeb Sondersi, kes Marie ümber kinni

151.
hoiab). Dieh, waadake s^{ia}! Siin on lugu
lahti!

Sendel (armastajate pääle tähendades).
Sellepärast rõõmustan ma kaks korda
enam, härra Tupsmanu, et teie omale
teise pooli juba wälja walinud olete,
sest minä mõtlesin teile oma kasutu-
kart anda, aga tüdruk on selle härra
pääle silma wisanud, ja parajasti,
kui ma teda kui petjat kimmi tahtsin
lasta wia, kuulsin ma politsei käest,
et tema tädi surunud on ja suur p^{ära}ne
Dus-tema jaoks sinise kohtu käes on.
Noh, siis ei rõinud ma teisiti.

Marie. Armast kasuisa!

Tonders. Armast härra Sendel! } (Korraga)

Tupsmanu. Siis see asi on jälle joones?

Ei, kui palju onusid ja tädisid küll
aastas ära wõetud peab, et aga
kõik hästi lõpeks -!

Sendel (mad. Snorri käest kimmi wõttes
ja kaks teise puuri pääle tähendades).
Ühe sõnaga - kolm putma korraga!

Tupsmann Kolm pulma Korruga
 see on alles päris õige tükk!

Kilian. See on iht!

N° 10. Lõsumuusika.

(Besriie)
